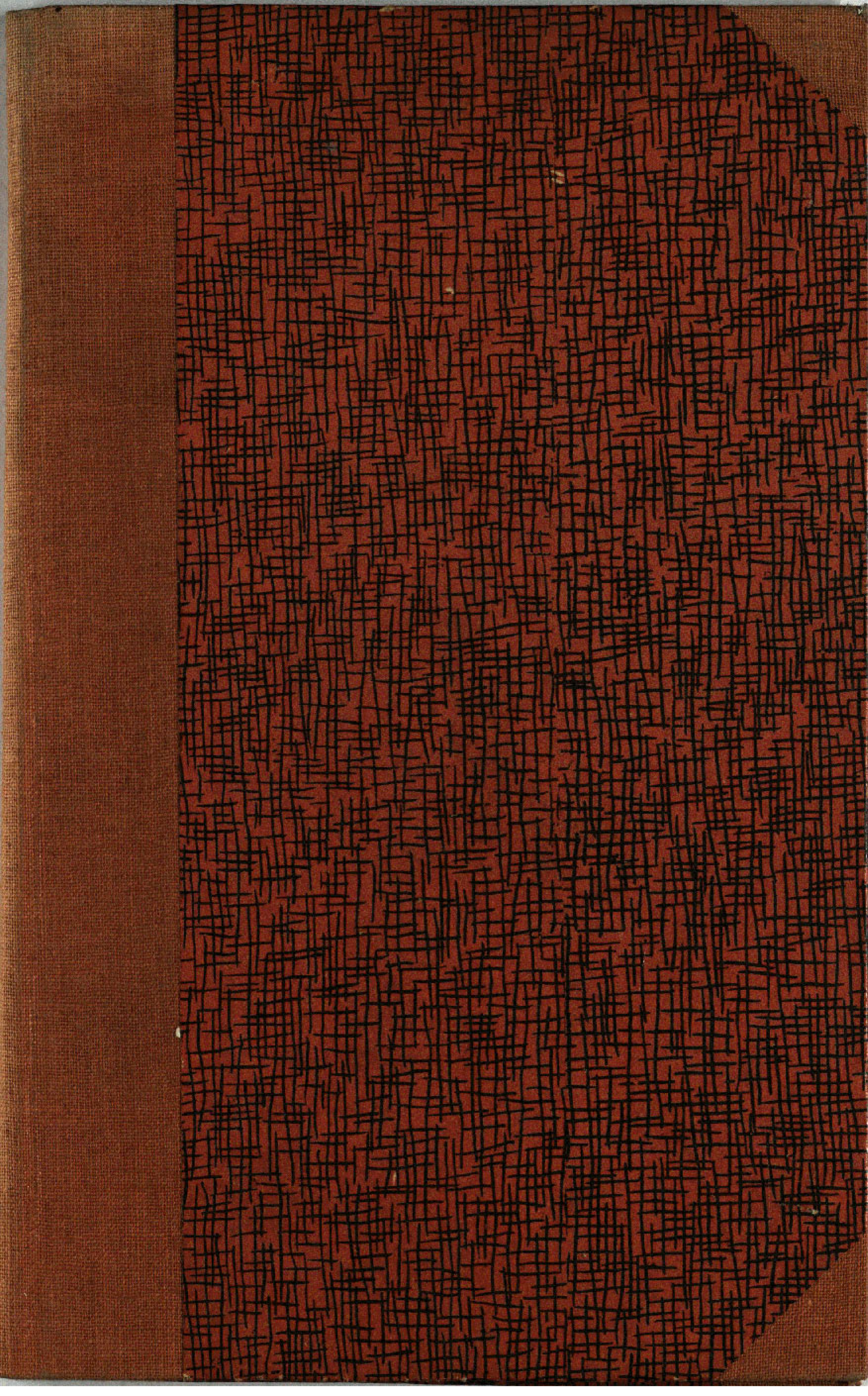
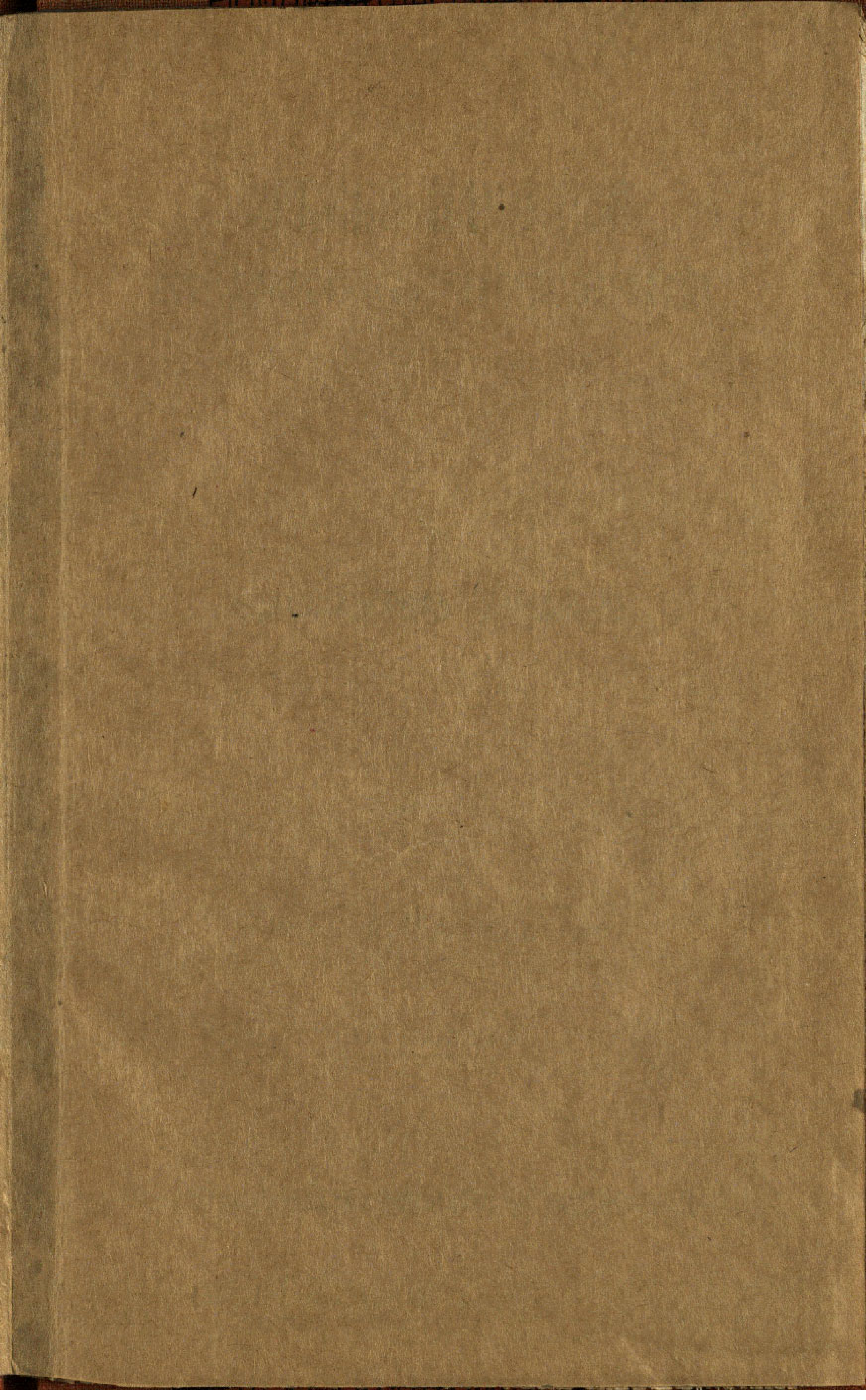

Р II 319

ФДС I 61/1868.1

Р II 319

ФПСр I 61/4863.1

СРБСКО-НАРОДНИ
ВЕЛИКО-БЕЧКЕРЕЧКИ
КАЛЕНДАР

за

преступну годину

1868.

Уређује **Л. Панић**, парох.

XI. ГОДИНА.

У Вел.-Бечкереку.

Штампа и издаје Франц Павле Плајц.

Мин. Сп. 607327

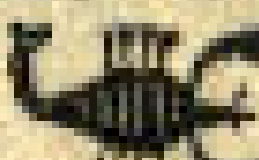
Насхалија.

Круг сунца је ове године	12.
Круг луне	4.
Пасхално слово	И.
Число недељно	А.
Нова година у понедељник.	
Месојећа има 6 недеља.	
Триод се почиње Јануарија	21.
Месне покладе Фебруарија	4.
Беле покладе Фебруарија	11.
40 мученика у суботу, 4. недеље поста.	
Благовести на велики понедељник.	
Ускрс, Марта	31.
Ђурђев дан, у вторник 4 недеље после Ускрса.	
Спасов дан, Маја	9.
Дуови, Маја	19.
Покладе Петровске, Маја	26.
Петрова поста 4 недеље и 5 дана.	
Петров дан у суботу Јунија	29.
Покладе госпоинске у среду, Јулија	31.
Покладе божићне у четвртак, Новембера	14.
Божић пада у среду, Децембера	25.

Подвижни римски празници.

Златно число	7.
Круг сунца	1.
Епакта	VI.
Римско число	11.
Недељно слово	Б Д.
Недеља септвагезима, Фебруара	9.
Чиста (пепељава) среда, Фебруара	26.
Ускрс, Априла	12.
Спасов дан, Маја	21.
Дуови, Јунија	31.
Брашанчево, Јунија	11.
Прва недеља адвента, Децембра	29.
Од 3 краља до чисте среде 7 недеља 2 дана.	

Дванајет небесних знакова.

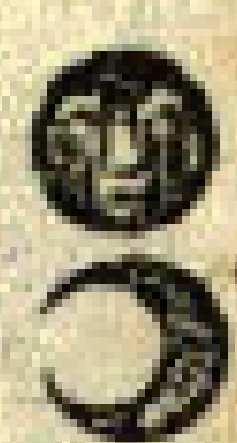
 Ован	 Лав	 Стрјелац
 Бик	 Дјева	 Козерог
 Близнаци	 Вјеси	 Водолија
 Рак	 Скорпија	 Рибе

Владајућа планета.

Ове године влада планета Јупитер ♃, која је од свију други планета највећа. Одстоји од сунца $5\frac{1}{2}$ пута даље, него земља; око сунца свршава свој течај за 11 год. 314 дана и 20 сати; а око своје осе страшном брзином за 9 сати, 55 мин. 49 сек.; она је 1404 пута већа него наша земља. Као што се обрће месец око наше земље: тако се 4 месеца обрћу око планете Јупитера. У Јупитеру годишња времена дугачка су као наше три године, а дан и ноћ — као наши 10 сати. Јупитер је топао, и више влажан, него сув; зато ова година обећава бити мало познија, а прилично добра.

Месечне четврти.

Нов (млад) месец
Прва четврт

Пун месец
Последња четврт

Помрачења.

Ове године помрачеће се сунце двапут:

1. Помрачење биће 23. Фебруарија 0 сати 33 мин. после подне. Видиће се код нас, и по већој части Европе, осим северно западне Ђерманије, Британије, Скандинавије и Русије; у Африци осим јужне части; са незнатном протом у западној Азији; средињом и јужном Америци.

Друго биће 18. Августа 3 сата 50 мин. у јутру, и видиће се по јужним крајевима турске Европе, у јужној Азији, источној Африци, и готово по целој Аустралији.

Четири годишња времена.

Пролеће почиње 9. Марта у 8 сата 51 м. у јутру, кад сунце у знак овна ступи и с јужне стране на точку равнатеља приспе. Дан и ноћ једнака.

Лето почиње 9. Јунија у 5 сати 34 мин. из јутра, кад сунце у знак рака ступи и на точку северног обртног круга приспе. Најдужи дан, најкраћа ноћ.

Јесен почиње 10. Септембра у 7 сати 50 м. после подне, кад сунце у знак вјеси ступи и са северне стране на точку равнатеља приспе. Дан и ноћ опет једнака.

Зима почиње 9. Децембра у 1 сат 49 мин. у јутру, кад сунце у знак козерога ступи и на точку јужног обртног круга приспе. Најкраћи дан, најдужа ноћ.

Д. М.	Д. Н.	Стари календар	Т. М.	Д. М.	Нови календар	Р. С. С. М.	З. С. С. М.	
1	П.	Обрезање Г.		13	Хиларија	7 44	4 16	
2	В.	Силвестра П. Р.		14	Феликса Б.	7 43	4 17	Посл. четврт
3	С.	Малахија пр.		15	Мауруса	7 42	4 18	4. у 4 сата 33 м.
4	Ч.	Собор 70 А. ☾		16	Марцелина	7 41	4 19	посл. подн. Ве-
5	П.	Теопем. и Теон. ☾		17	Антонија	7 40	4 20	дро, ладно вр.
6	С.	Богојавл. Госп. ☾		18	Пришка	7 39	4 21	

Нед. по просв. Еванг. на јутрени Јоан. 65. и Мат. 8
Глас 6.

7	Н.	Св. Јован крест.		19	Е 2 Ише Ис.	7 38	4 22
8	П.	Георг. и Емил.		20	Фаб. и Себ.	7 37	4 23
9	В.	Полијевкта м.		21	Агнес	7 36	4 24
10	С.	Григор. Еп. Нис.		22	Винценца	7 35	4 25
11	Ч.	Теодосија вел.		23	Зар. Мар.	7 34	4 26
12	П.	Татијани м. 		24	Тимотеја	7 33	4 27
13	С.	Ермила и Страт.		25	Обр. Павла	7 31	4 29

Н. 32. Ев. на јутр. Јоан. 66. На лит. Лук. 95. Гл. 7

14	Н. Свети Сави		26	Е 3 Полик.	7 30 4 30
15	П. Павла Тив.		27	Јоанна Злат.	7 28 4 32
16	В. Часне вериге		28	Карла вел.	7 27 4 33
17	С. Антонија вел.		29	Франц С.	7 25 4 35
18	Ч. Атан. Кир. Макс.		30	Аделгунди	7 23 4 37
19	П. Макарија Египт.		31	Петра Нол.	7 21 4 39
20	С. Јефtimiја в. 		1	Фебр. Игн.	7 20 4 40

Н. 33. Мит. и Фар. Ев. јутр. Јоан. 67. Лит. Лук. 89. Г. 8.

21	Н.	Максима испов.		2	Е4 Сретен.	7	18	4	42
22	П.	Тимот. и Анаст.		3	Блазиуса Е	7	16	4	44
23	В.	Климента Е. А.		4	Вероники	7	15	4	45
24	С.	Преп. Мат. Кс.		5	Агати	7	14	4	46
25	Ч.	Григорија Бог.		6	Доротеји	7	12	4	48
26	П.	Ксен. Арк. и др.		7	Ромуалда	7	10	4	50
27	С.	Јоан Зл. пр. м. 		8	Јован. Мил.	7	8	4	52

Н. 34. Блудна. Ев. јутр. Мат. 116, и лит. 79. Гл. 1.

28	Н. Јефрема Сирина		9	Е Септвар.	7	6	4	54
29	П. Прен. мщ. Иг.		10	Шоластика	7	5	4	55
30	В. Три Јерарха		11	Евросини	7	4	4	56
31	С. Кира и Јоанна		12	Еудалији	7	2	4	58

☾ Посл. четврт
4. у 4 сата 33 м.
посл. подн. Ве-
дро, ладно вр.

 Нов месец
12. у 6 сати 27
м. у вече. Ве-
дро, ладно, су-
во време.

☾ Прва четврт
20. у 5 сати 45
м. после подне.
Чисто пријатно
време.

 Пун месец
27. у 9 сати 0
мин. пре подне.
Чисто време,
зат. снег и вет.

Овог месеца, ако је земља смрзнута и пут добар, треба вући из шуме дрва, и из рита трску; а иначе треба ископати пањеве, садити лукац од лале и другог цвећа, и ђубрити воћњаке и винограде.

ФЕБРУАР. Љути (Вељача) има 29 дана.

Љути (Вељача) има 29 дана.

М. Д.	Д.	Стари календар	М. Д.	Нови календар	Р. С.	З. С.		
М. Д.	Н.		Т. М.	М. Д.	С. М.	С. М.		
1	Ч.	Трифун муч.		13	Јордана	7 1	4 59	☾ Посл. четврт 3. у 8 сати 46 м. из јутр. Снег и ветар, затим чисто ладно вр.
2	П.	Сретеније Госп.		14	Валентина	6 59	5 1	
3	С.	Симеона Б. ☾		15	Фауста	6 57	5 3	
Н. 35. Месна. Еванг. на јутр. Марк. 70. На лит. Мат. 106. Гл. 2.								
4	Н.	Исидора Пил.		16	Е Сенсаг.	6 56	5 4	☾ Нов месец 11. у 1 сат 49 м. после подне. Чисто, ладн. вр. С помрач. сунц.
5	П.	Агати и Теод.		17	Алексиа	6 54	5 6	
6	В.	Вукола Е. Фот.		18	Флавија Б.	6 52	5 8	
7	С.	Партенија Еп.		19	Конрада	6 50	5 10	☾ Прва четврт 19. у 4 сата 18 мин. у јутру. Ладно време.
8	Ч.	Теод. Страт. и З.		20	Елеутера м.	6 48	5 12	
9	П.	Никифора муч.		21	Елеонори	6 46	5 14	
10	С.	Харалампија м.		22	Петра т. к.	6 45	5 15	
Н. Бела. Ев. на јутр. Марк. 71. На лит. Мат. 17. Гл. 3.								
11	Н.	Влас. Теод. ц. ☾		23	Е Квинкв.	6 44	5 16	☾ Пун месец 25. у 7 сати 51 мин. у вече. Снег и киша, затим ведро и ладно.
12	П.	Мелетија Еп. А.		24	Преступ. д.	6 42	5 18	
13	В.	Св. Симеон. Срб.		25	Поклон.	6 41	5 19	
14	С.	Авксентиа пр.		26	Чиста ср. +	6 40	5 20	Овог месеца треба правити и поправљати путове и пло- тове, приправ- љати пољско орудије, убаш- тама правити ђубренике, чистити воћке од гусеница, сувих грана, и маовине; ако земља није смрзнута — се- јати рани гра- шак; виноград ђубрити.
15	Ч.	Онисима Ап.		27	Александра	6 38	5 22	
16	П.	Памфил. и Порф.		28	Леандра +	6 36	5 24	
17	С.	Теодора Тир.		29	Романа +	6 35	5 25	
Н. 1. поста. Еванг. на јутр. Лук. 112. На лит. Јоан. 5. Гл. 4.								
18	Н.	Лва папи рим.		1	Март Д 1 Ин.	6 34	5 26	
19	П.	Архипа Ап. ☾		2	Симплиција	6 33	5 27	
20	В.	Лва Еп. Кат.		3	Кунигунди	6 31	5 29	
21	С.	Тимот. и Евст.		4	Кват. + Каз.	6 30	5 30	
22	Ч.	Обрѣт. мощи Е.		5	Евсевиа	6 28	5 32	
23	П.	Поликарпа Е.		6	Фридриха +	6 26	5 34	
24	С.	Обрет. гл. Ј. кр.		7	Томи +	6 24	5 36	
Н. 2. поста. Ев. на јутр. Лук. 113. На литург. Марк. 7. Гл. 5.								
25	Н.	Тарасија П. К. ☾		8	Д 2 Ремин.	6 22	5 38	
26	П.	Порфирија Еп. Г.		9	Франциски	6 21	5 39	
27	В.	Прокопија Дел.		10	40 мучен.	6 19	5 41	
28	С.	Васил. исп. Н.		11	Херакла +	6 17	5 43	
29	Ч.	Касијана		12	Григорија	6 16	5 44	

МАРТ.

Брезан (Ожујак) има 31 дан.

Д. М.	Д. Н.	Стари календар	Г. М.	Д. М.	Нови календар	Р. С. с. м.	З. С. с. м.	
1	П.	Евдокији преп.		13	Росини	† 6 14	5 46	
2	С.	Теодота Е. Кир.		14	Матилди	† 6 12	5 48	
Н. 3. поста. Ев. јутр. Лук. 114. На лит. Марк. 37. Г. 6.								
3	Н.	Евтропија муч.		15	Д 3 Окули	6 10	5 50	
4	П.	Герасима пр. ☾		16	Хериберта	6 8	5 52	
5	В.	Конона муч.		17	Гертруди	6 6	5 54	
6	С.	Свет. 42 муч.		18	Ср. поста	† 6 4	5 56	
7	Ч.	Васил. Еф. Е.		19	Јосифа	6 2	5 58	
8	П.	Теофилакт. Е. Н.		20	Јоахима	† 6 1	5 59	
9	С.	40 мученика		21	Венедикта	† 6 0	6 0	
Н. 4. поста. Ев. јутр. Јоан. 63. На лит. Марк. 40. Г. 7.								
10	Н.	Кодрат и друж.		22	Д 4 Летаре	5 58	6 2	
11	П.	Софронија П. ☾		23	Викторина	5 56	6 4	
12	В.	Теофана преп.		24	А. Гаврила	5 54	6 6	
13	С.	Прен. м. Никиф.		25	Благовест. †	5 53	6 7	
14	Ч.	Венедикта преп.		26	Емануила	5 51	6 9	
15	П.	Агапија муч.		27	Руперта	† 5 49	6 11	
16	С.	Сабина и Троф.		28	Гунтрама	† 5 47	6 13	
Н. 5. поста. Ев. јутр. Јоан. 64. На лит. Марк. 43. Г. 8.								
17	Н.	Алекс. чел. Бож.		29	Д 5 Јудикар.	5 45	6 15	
18	П.	Кирила Ар. Јер.		30	Квирина	5 44	6 16	
19	В.	Христ. и Дар. ☾		31	Венјамина	5 42	6 18	
20	С.	Веоб. св. Саве		1	Апр. Хуго	† 5 41	6 19	
21	Ч.	Јакова Еп.		2	Франца	5 39	6 21	
22	П.	Василија Пр.		3	7 бол. Мар.	† 5 37	6 23	
23	С.	Никона преп.		4	Исидора	† 5 35	6 25	
Н. цветна. Ев. на јутр. Мат. 83. На лит. Јоан. 41.								
24	Н.	Цвети		5	Д 6 Цвети	5 33	6 27	
25	П.	Благовести		6	Целестина	5 31	6 29	
26	В.	Соб. Арх. Г. ☾		7	Хермана	5 30	6 30	
27	С.	Преп. Матрони		8	Дионисија	† 5 28	6 32	
28	Ч.	Иларија и Ст.		9	Вел. Четв.	† 5 26	6 34	
29	П.	Велики Петак		10	Вел. Пет.	† 5 25	6 35	
30	С.	Велика Субота		11	Вел. Суб.	† 5 23	6 37	
Н. св. Пасхе. На литург. Јоанна зач. 1.								
31	Н.	Ускрсе		12	Д Ускрсе	5 22	6 38	

☾ Посл. четврт
4. у 2 сата 58
м. у јутр. Киша,
зат. чист. и лад-
но, после опет
мутно и киша.

☾ Нов месец
11. у 2 сата 33
м. после подне.
Ладно и лепо
време.

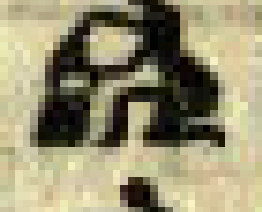
☾ Прва четврт
19. у 11 сати
55 м. пре подн.
Ведро, ладн. вр.

☾ Пун месец
26. у 6 сата 46
м. из јутр. Ки-
шов. и облачно.

Овог месеца
треба њиве о-
рати, баште
прекопавати,
детелину, је-
чам, зоб и
сваку зелен и
цвеће сејати,
винограде од-
грћати и ре-
зати, воћке и
лозу садити и
усеве сваљком
поваљати.

АПРИЛ.

Цветан (Траван) има 30 дана.

М. Д.	Д.	Стари календар	М. Д.	Нови календар	Р. С.	З. С.		
М. Д.	Д.		М. Д.		с. м.	с. м.		
1	П.	Ускрс Пон.		13	Ускрс Пон.	5 20 6 40	☾ Посл. четврт 2. у 10 сати 4 мин. пре подне. Промењлив. вр ☾ Нов месец 10. у 7 сати 49 м. у вече. Непријатно врем.	
2	В.	Ускрс Втор. ☾		14	Тибурција	5 18 6 42		
3	С.	Преп. Никити		15	Анастас. М.	5 17 6 43		
4	Ч.	Пр. Јос. и Георг.		16	Турибија	5 15 6 45		
5	П.	Теодори Сел.		17	Рудолфа	5 13 6 47		
6	С.	Евтихија А. К.		18	Аполонија	5 12 6 48		
Н. 2. Томина. Ев. јутр. Мат. 116. На лит. Јоан. 65.								
7	П.	Георгија Е. М.		19	Д 1 Квази м.	5 10 6 50	☾ Прва четврт 17. у 5 сати 47 м. после подне. Ветровито, непостојано вр. ☾ Пун месец 24. у 6 сати 6 м. у вече. Лепо чисто време, кад што бура.	
8	П.	Ст. Ап. Ирод. Аг.		20	Сулпиција	5 8 6 52		
9	В.	Евпсихија м.		21	Анселма	5 6 6 54		
10	С.	Терент. м. и д. ☾		22	Сотер и Кај.	5 4 6 56		
11	Ч.	Антипи Е. Перг.		23	Адалберта	5 2 6 58		
12	П.	Пр. Васил. Е. П.		24	Георгија	5 0 7 0		
13	С.	Артемна св. м.		25	Марка Ев.	4 58 7 2	Овог месеца треба свршити сејање и уређивање баште, облагорођавати воћке, и посејати кукуруз. (За сачувати цветајућу воћку од мраз, треба над њом о једну мотку обесити 3 до 4 сламња ужета и крајеве им у о водом напуњене лонце сместити).	
Н. 3. Миронос. Ев. јутр. Марк. 71. На лит. Марк. 69.								
14	П.	Мартина П. Р.		26	Д 2 Мизер.	4 57 7 3		
15	П.	Ар. Пудан Троф.		27	Перегрина	4 56 7 4		
16	В.	Ирини, Леониди		28	Виталиса	4 55 7 5		
17	С.	Симеона П. ☾		29	Петра М.	4 53 7 7		
18	Ч.	Јоан. уч. Гр. Дек.		30	Катерини С.	4 50 7 10		
19	П.	Јоанна ветхоц.		1	Мај Фил. Ј.	4 48 7 12		
20	С.	Теод. и Анаст.		2	Сигмунда	4 47 7 13		
Н. 4. Разслаб. Ев. јутр. Лук. 112. На лит. Јоан. 14.								
21	П.	Јануарија и Ал.		3	Д 3 Јубил.	4 46 7 14		
22	П.	Теод. Сиксота		4	Флоријана	4 45 7 15		
23	В.	Ђурђев дан		5	Готхарда	4 44 7 16		
24	С.	Средоруса ☾		6	Јоанна	4 42 7 18		
25	Ч.	Марка Еванг.		7	Станислава	4 41 7 19		
26	П.	Васил. свјаш. м.		8	Михајла А.	4 40 7 20		
27	С.	Симеона ср. Г.		9	Григорија	4 38 7 22		
Н. 5. Самар. Ев. јутр. Јоан. 63. На лит. Јоан. 12.								
28	П.	Јасона и Сос.		10	Д 4 Кандат.	4 36 7 24		
29	П.	Св. 9 мученика		11	Беатрици	4 35 7 25		
		Јакова Зевед. А.		12	Панкратија	4 33 7 27		

М. Д.	М. Д.	Стари календар	Т. М.	М. Д.	Нови календар	Р. С.	З. С.	
М.	Д.		Т.	М.		с.	м.	с. м.
1	С.	Пр. Јеремији		13	Сервација	4	32	7 28
2	Ч.	Атанас. П. А. ☉		14	Бонифација	4	30	7 30
3	П.	Тимот. и Маври		15	Софији	4	29	7 31
4	С.	Пелагији муч.		16	Јоанна Н.	4	28	7 32
Н. 6. Слепог. Ев. јутр. Јоан. 64. На лит. Јоан. 34.								
5	Н.	Ирини муч.		17	Д 5 Рогате	4	27	7 33
6	П.	Јова многос.		18	Венан. } Носи се	4	26	7 34
7	В.	Акакија м. Пој.		19	Иво Б. } интију	4	25	7 35
8	С.	Јована Е. и Арс.		20	Берн. }	4	24	7 36
9	Ч.	Спасов дан		21	Спасов дан	4	23	7 37
10	П.	Ап. Симеона ☉		22	Јулији дј.	4	22	7 38
11	С.	Мокија и Мет. Е.		23	Дезидерна	4	21	7 39
Н. 7. Св. отец. Ев. јутр. Јоан. 66. На лит. Јоан. 56.								
12	Н.	Епифана и Герм.		24	Д 6 Ексауд	4	20	7 40
13	П.	Алексан. и Глик.		25	Урбана	4	19	7 41
14	В.	Исидора муч.		26	Филипа	4	18	7 42
15	С.	Пахомија вел.		27	Јоанн П.	4	17	7 43
16	Ч.	Пр. Теодора ☾		28	Вилхелма	4	16	7 44
17	П.	С. Ап. Андрон.		29	Максима	4	15	7 45
18	С.	Теодота муч.		30	Фердин. к. +	4	15	7 45
Н. 8. петдесет. Ев. јутр. Јоан. 65. На лит. Јоан. 27.								
19	Н.	Дуови		31	Дуови	4	14	7 46
20	П.	Дуовски Пов.		1	Јун. Дуов. П.	4	13	7 47
21	В.	Констант. и Јел.		2	Ерасма	4	12	7 48
22	С.	Василиска муч.		3	Кватемб. +	4	11	7 49
23	Ч.	Мих. Еп. Синад.		4	Квиринуса	4	11	7 49
24	П.	Сим. Н. ст. ☉		5	Бонифац. +	4	10	7 50
25	С.	Ш. обр. гл. П.		6	Норберта +	4	10	7 50
Н. 1. Сви Свети. Ев. на јутр. Мат. 116. На лит. Мат. 38. Гл. 8.								
26	Н.	Карпа (Пет. п.)		7	Д 1 Св. Трој	4	9	7 51
27	П.	Терапонта с. м.		8	Медарда	4	8	7 52
28	В.	Никити Ап.		9	Герхарда	4	7	7 53
29	С.	Муч. Теодос. д.		10	Маргарети	4	7	7 53
30	Ч.	Преп. Исакија		11	Брешанчево	4	6	7 54
31	П.	Ап. Ермија		12	Јоанна Ф.	4	6	7 54

☉ Посл. четврт
2. у 5 сати 15
м. посл. подне.
Депо топло вр.,
зат. бурна киш.

☾ Нов месец
10. у 6 сати 5
мин. из јутра.
Облачно, киша,
зат. врло ладно.

☾ Прва четврт
16. у 11 сати
11 м. ноћу. Ла-
дно, готов. зим.

☼ Пун месец
24. у 8 с. 11 м.
из јутра. С по-
четка ладн., по-
сле топло вр.

Овог месеца
треба окопати
винограде и
кукуруз; раз-
садити дуван,
паприку и ку-
пус. Ако салата
пре времена у
семе пође, тре-
ба јој стабло
испод главце
до пола засећи,
па неће моћи
ни у семе оти-
ћи, нити пак у-
венути.

ЈУНИ.

Червен (Липањ) има 30 дана.

Д. М.	Д. Н.	Стари календар	Г. М.	Д. М.	Нови календар	Р. С. С. М.	З. С. С. М.
----------	----------	-------------------	----------	----------	------------------	----------------	----------------

1 С. Јустина муч. ☉ || 13 Антонија || 4 5 7 55

Н. 2. Ев. на јутр. Марк. 70. На лит. Мат. 9. Гл. 1.

2 Н. Никиф. Патр. К. || 14 Д 2 Васил. || 4 5 7 55

3 П. Лукилијана м. || 15 Витуса || 4 5 7 55

4 В. Митроф. П. || 16 Франца || 4 4 7 56

5 С. Доротеа Еп. Т. || 17 Адолфа || 4 4 7 56

6 Ч. Висариона преп. || 18 Марцелина || 4 4 7 56

7 П. Теодот Еп. А. || 19 Јулиани || 4 3 7 57

8 С. Теодора в м. ☿ || 20 Силвернус. || 4 3 7 57

Н. 3. Ев. на јутр. Марк. 71. На лит. Мат. 18. Гл. 2.

9 Н. Кирила А. Е. Ал. || 21 Д 3 Алојзија || 4 3 7 57

10 П. Тимотеја Е. пр. || 22 Паулини || 4 3 7 57

11 В. Варт. и Вартолом. || 23 Сидониа || 4 3 7 57

12 С. Онуфрија преп. || 24 Јоанна кр. || 4 3 7 57

13 Ч. Акилини м. || 25 Проспера || 4 3 7 57

14 П. Јелисеја прор. || 26 Јоанна и П. || 4 4 7 56

15 С. Видов дан ☾ || 27 Владисл. + || 4 4 7 56

Н. 4. Ев. на јутр. Лук. 112. На лит. Мат. 25. Гл. 3.

16 Н. Св. Тихона || 28 Д 4 Лва П. || 4 4 7 56

17 П. Мануила и Сав. || 29 Петров дан || 4 5 7 55

18 В. Леонтија муч. || 30 Павла || 4 5 7 55

19 С. Јуди брат. Г. || 1 Јули Теод. || 4 6 7 54

20 Ч. Методија Еп. П. || 2 Марији || 4 7 7 53

21 П. Јулиана м. Тарс. || 3 Еулога || 4 7 7 53

22 С. Евсев. Е. С. ☿ || 4 Удалриха || 4 8 7 52

Н. 5. Ев. на јутр. Лул. 113. На лит. Мат. 28. Гл. 4.

23 Н. Агрипини м. || 5 Д 5 Цирила || 4 8 7 52

24 П. Иван дан || 6 Исаји Пр. || 4 9 7 51

25 В. Февронији м. || 7 Вилибалда || 4 10 7 50

26 С. Преп. Давид. С. || 8 Килиана || 4 10 7 50

27 Ч. Сампсона страп. || 9 Лукрецији || 4 11 7 49

28 П. Кира и Јоанна || 10 Амалији || 4 11 7 49

29 С. Петров дан || 11 Пија I. Папи || 4 12 7 48

Н. 6. Ев. на јутр. Лук. 114. На лит. Мат. 29. Гл. 5.

30 Н. Собор 12 Ап. || 12 Д 6 Хајнр. || 4 13 7 47

☉ Посл. четврт
1. у 11 сати 30
мин. пре подне.
Депло топло вр.,
доцније киша и
ветар.

☿ Нов месец
8. у 4 сата 1 м.
посл. под. Вру-
ћина, често не-
погода и ветар.

☾ Прва четврт
15. у 7 сати 7 м.
из јутра. Пре-
пека, суво вр.

☼ Пун месец
22. у 9 сати 55
м. у веч. Ладно
време.

Овог месеца
треба косити,
сушити и саде-
вати сено, око-
павати зелен и
различити баш-
тенски разсад,
заливати бо-
стан, везати,
скривати и
окопавати ви-
нограде, плеви-
ти баште, бра-
ти и сушити
трешње и виш-
ње, довршити
подгртање ку-
куруза и запо-
чети жетву.

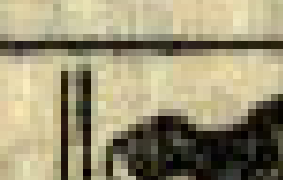
М. Д.	Д.	Стари календар	М. Д.	Нови календар	Р. С.	З. С.	
М. Д.	Д.		М. Д.		с. м.	с. м.	
1	П.	Косми и Дам. ☉	13	Маргарети	4 14	7 46	☉ Посл. четврт
2	Б.	Полож. ризи Б.	14	Бонавента	4 15	7 45	1. у 1 сат 57 м.
3	С.	Вакинта муч.	15	Разред. Ап.	4 16	7 44	из јутра. Дању
4	Ч.	Андреја Крит.	16	Шкапул.	4 17	7 43	препека, а ноћи
5	П.	Атанасија Атон.	17	Алексија	4 18	7 42	ладне.
6	С.	Сисона вел.	18	Арнолда	4 19	7 41	☉ Нов месец
Н. 7. Ев. на јутр. Јоан. 63. На лит. Мат. 33. Гл. 6.							7. у 11 сати 13 мин. ноћу. Јака
7	Н.	Томи и Акак. ☉	19	Д 7 Вияц.	4 20	7 40	врућин. и суша.
8	П.	Прокопија в. м.	20	Илији пр.	4 21	7 39	☾ Прва четврт
9	В.	Панкратија Е. Т.	21	Данила пр.	4 22	7 38	14. у 3 сата 7
10	С.	45 муч. к. Ник.	22	Марији Маг.	4 23	7 37	м. после подне.
11	Ч.	Евфимији муч.	23	Либорија	4 24	7 36	Препека, суша.
12	П.	Прокла и Ил.	24	Христини	4 25	7 35	☉ Пун месец
13	С.	Соб. Арх. Гавр.	25	Јакова Ап.	4 26	7 34	22. у 1 сат 8 м.
Н. Св. отец. Еванг. на јутр. Јоан. 64. На лит. Јоан. 56. Гл. 7.							посл. подн. Ле- пи, топли дани.
14	Н.	Акили Апост. ☾	26	Д 8 Анни	4 27	7 33	☉ Посл. четврт
15	П.	Кирика и Јул.	27	Пантелеона	4 28	7 32	30. у 1 сат 43
16	В.	Атиногена св. м.	28	Инокента	4 29	7 31	м. по подне. С
17	С.	Огнена Марија	29	Марти	4 30	7 30	почетка непри-
18	Ч.	Јакинт Емил.	30	Абдона	4 31	7 29	јатн., посл. врло
19	П.	Пр. Макрини	31	Игњатија	4 33	7 27	врућина и суво
20	С.	Свети Илија	1	Авг. Вер. П.	4 33	7 27	време.
Н. 9. Ев. на јутр. Јоан 65. На лит. Мат. 59. Гл. 8.							Овог месеца
21	Н.	Преп. Симеона	2	Д 9 Порц.	4 35	7 25	треба жњети,
22	П.	Св. Марији м. ☉	3	Стефана	4 36	7 24	возити, врши-
23	В.	Трофима и Теоф.	4	Доминика	4 37	7 23	ти, жито, раж,
24	С.	Христини муч.	5	Марија Шне	4 38	7 22	јарицу, јечам,
25	Ч.	Успен. св. Анни	6	Преобр. Г.	4 40	7 20	зоб, пројуи му-
26	П.	Јермол. свщм.	7	Кајетана	4 41	7 19	ар, косити се-
27	С.	Пантелеимона	8	Киријака	4 43	7 17	но, скупити
Н. 10. Ев. на јутр. Јоан. 66. На лит. Мат. 72. Гл. 1.							летње, а сејати
28	Н.	Прохора и Ник.	9	Д 10 Романа	4 45	7 15	зимње вариво,
29	П.	Калиника м.	10	Лаврента	4 46	7 14	окопати вино-
30	В.	Ангелин. Д. с. ☉	11	Сузани	4 48	7 12	граде, о благо-
31	С.	Евд. п. (Покл. Г.)	12	Клари дј.	4 50	7 10	рођавати воћ-
							ке, топити ку-
							дељу.

АВГУСТ. Српањ (Коловоз) има 31 дан.

Српањ (Коловоз) има 31 дан.

М. Д.	Д.	Стари календар	М.	Д.	Нови календар	Р. С.	З. С.		
М.	Н.		Т.	М.		с. м.	с. м.		
1	Ч.	Макевеј Пр. +		13	Хиполита	4 51	7 9	Нов месец 6. у 6 сати 28 мин. из јутра. Препека и много непогода.	
2	П.	Пр. м. Св. Стеф.		14	Евсевија +	4 52	7 8		
3	С.	Исакија Далм.		15	Вел. Госп.	4 53	7 7		
Н. 11. Ев. на јутр. Јоан. 67. На лит. Мат. 77. Гл. 2.									
4	Н.	7 Отрок. во Еф.		16	Д 11 Рохуса	4 55	7 5	Прва четврт 13. у 2 сата 3 м. у јутр. Препека, посл. мутно и ветровит.	
5	П.	Евсигнија муч.		17	Јоах. Авг.	4 57	7 3		
6	В.	Преображ.		18	Јелени Ц.	4 59	7 1		
7	С.	Пулхери ц. и Д.		19	Лудовици	5 1	6 59	Пун месец 21. у 4 сата 14 м. у јутр. Мутно, ладно вр.	
8	Ч.	Емилијана Е. К.		20	Стефана кр.	5 2	6 58		
9	П.	Матија Апост.		21	Берихарда	5 4	6 56		
10	С.	Лаврентија А.		22	Тимотеја	5 6	6 54	Посл. четврт 28. у 11 сати 20 м. ноћу. Чисти дани, затим предјелна киш.	
Н. 12. Ев. јутр. Мат. 116. На лит. Мат. 79. Гл. 3									
11	Н.	Евпла муч. Сос.		23	Д 12 Филипа	5 8	6 52		
12	П.	Фотија и Аник.		24	Вартоломеа	5 9	6 51	Овог месеца треб. последњи пут окопати и од штира оплевити. винограде, млатити кудељу, копати бунаре, вадити рани кромпир, садити купус, који ће тек пред божић доспети, ловити препељице, и попати купине по сенокосима.	
13	В.	Максима исп.		25	Лудвига к.	5 11	6 49		
14	С.	Михеја прор.		26	Самујла пр.	5 12	6 48		
15	Ч.	Вел. Господина		27	Јосифа К.	5 14	6 46	Овог месеца треб. последњи пут окопати и од штира оплевити. винограде, млатити кудељу, копати бунаре, вадити рани кромпир, садити купус, који ће тек пред божић доспети, ловити препељице, и попати купине по сенокосима.	
16	П.	С. Убрус Хр.		28	Августа	5 16	6 44		
17	С.	Мирон и Кип.		29	Ус. Јоанна	5 17	6 43		
Н. 13. Ев. јутр. Марк. 70. На лит. Мат. 87. Гл. 4.									
18	Н.	Флор. и Лавр. м.		30	Д 13 Анг. Х.	5 18	6 42	Овог месеца треб. последњи пут окопати и од штира оплевити. винограде, млатити кудељу, копати бунаре, вадити рани кромпир, садити купус, који ће тек пред божић доспети, ловити препељице, и попати купине по сенокосима.	
19	П.	Андреја страт.		31	Рајмунда	5 20	6 40		
20	В.	Самујла прор.		1	Септ. Егид.	5 23	6 37		
21	С.	Ап. Тадеја		2	Јустина	5 25	6 35	Овог месеца треб. последњи пут окопати и од штира оплевити. винограде, млатити кудељу, копати бунаре, вадити рани кромпир, садити купус, који ће тек пред божић доспети, ловити препељице, и попати купине по сенокосима.	
22	Ч.	Агатоника муч.		3	Маншвета	5 27	6 33		
23	П.	Дупа муч.		4	Розалији	5 28	6 32		
24	С.	Евтих. сщн. м.		5	Виктор	5 30	6 30	Овог месеца треб. последњи пут окопати и од штира оплевити. винограде, млатити кудељу, копати бунаре, вадити рани кромпир, садити купус, који ће тек пред божић доспети, ловити препељице, и попати купине по сенокосима.	
Н. 14. Ев. јутр. Марк. 71. На лит. Мат. 89. Гл. 5.									
25	Н.	Тита Апост.		6	Д 14 Захар.	5 31	6 29		
26	П.	Адр. и Наталији		7	Регини	5 32	6 28	Овог месеца треб. последњи пут окопати и од штира оплевити. винограде, млатити кудељу, копати бунаре, вадити рани кромпир, садити купус, који ће тек пред божић доспети, ловити препељице, и попати купине по сенокосима.	
27	В.	Пимена преп.		8	Мала Гоев.	5 34	6 26		
28	С.	Мојсеја М.		9	Горгонија	5 36	6 24		
29	Ч.	Усекновеније		10	Николаја Т.	5 38	6 22	Овог месеца треб. последњи пут окопати и од штира оплевити. винограде, млатити кудељу, копати бунаре, вадити рани кромпир, садити купус, који ће тек пред божић доспети, ловити препељице, и попати купине по сенокосима.	
30	П.	Алекс. и Јоан. П.		11	Емилијана	5 40	6 20		
31	С.	Чест. појаса Б.		12	Тобија	5 42	6 18		

СЕНТЕМБЕР. Брезен (Рујан) има 30 дана.

Д. М.	Д. Н.	Стари календар	М. Г.	Д. М.	Нови календар	Р. С. с. м.	З. С. с. м.	
Н. 15. Ев. јутр. Лук. 112. На лит. Мат. 92. Гл. 6.								 Нов месец 4. у 2 сата 36 м. после подне. Ведро и топли дани. Прва четврт 11. око 4 сата 36 м. пос. под. Кишовито, за- тим лепо врем. Пун месец 19. у 9 с. 14 м. у вече. Лепо време. Посл. четврт 27. у 7 сати 29 мин. из јутра. Мутно, ладно време.
1	Н.	Симон и Марта		13	Д 15 Мар. Н.	5 44	6 16	
2	П.	Маман. м. и Јоан.		14	Воздв. ч. †	5 45	6 15	
3	В.	Антима сщ. муч.		15	Никодима	5 47	6 13	
4	С.	Вавил. сщ. м.		16	Кват. †	5 49	6 11	
5	Ч.	Захар. п. и Елис.		17	Ламберта	5 51	6 9	
6	П.	Евдокс. м. и Арх.		18	Тоин Ап. †	5 53	6 7	
7	С.	Созанта муч.		19	Констант. †	5 54	6 6	
Н. пред воздвиж. Ев. на јутр. Лук. 113. На лит. Јоан. 9. Гл. 7.								
8	Н.	Мала Госпоица		20	Д 16 Евст.	5 55	6 5	
9	П.	Јоакима и Ан.		21	Матеја	5 56	6 4	
10	В.	Мин. Мит. Нимф.		22	Маурица	5 57	6 3	
11	С.	Теодора Ал.		23	Текли	5 59	6 1	
12	Ч.	Автоп свјаш. м.		24	Герхарда	6 06	6 0	
13	П.	Корнелија Ст.		25	Клеофаса	6 15	5 59	
14	С.	Крстов дан †		26	Јустин. Кип.	6 35	5 57	
Н. по воздвиж. Ев. на јутр. Лук. 114. На лит. Мат. 62. Гл. 8.								
15	Н.	Никити вел. м.		27	Д 17 К. и Д.	6 55	5 55	
16	П.	Ефимији вел. м.		28	Венцеслава	6 75	5 53	
17	В.	Софији Вјер.		29	Михаила Ар.	6 95	5 51	
18	С.	Евменија Еп. Г.		30	Хијероними	6 115	5 49	
19	Ч.	Трофима и С.		1	Окт. Ремиг.	6 135	5 47	
20	П.	Евстатија вел. м.		2	Леодегара	6 155	5 45	
21	С.	Кодрата Апост.		3	Кандида	6 175	5 43	
Н. 18. Ев. јутр. Јоан. 63. На лит. Лук. 17. Гл. 1.								
22	Н.	Фоки и пр. Ј.		4	Д 18 Број	6 195	5 41	
23	П.	Зач. Јоан. кр.		5	Пацида	6 215	5 39	
24	В.	Симеона Кр. ср.		6	Бруноа	6 235	5 37	
25	С.	Ефросини преп.		7	Јустини	6 255	5 35	
26	Ч.	Прест. Ев. Јоан.		8	Бригити	6 275	5 33	
27	П.	Калистрат. м.		9	Дионисија	6 295	5 31	
28	С.	Харитона преп.		10	Франца Б.	6 315	5 29	
Н. 19. Ев. јутр. Јоан. 64. На лит. Лук. 26. Гл. 2.								
29	Н.	Киријака отц.		11	Д 19 Бургх.	6 335	5 27	
30	П.	Григорија Арх.		12	Максимиј.	6 355	5 25	

Овог месеца доспева берба, пак треба о-
правити и из-
парити винске
судове да буду
чисти, јер од
њине чистоће
највећма за-
виси доброта
вина. Ко жели
доброг вина п-
мати, тај треба
да обере са ло-
зе сво густо
виново лишће,
да грожђе мо-
же боље зре-

ОКТОБЕР.

Листопад има 31 дан.

Д. М.	Д. Н.	Стари календар	М. Т.	Д. М.	Нови календар	Р. С. с. м.	З. С. с. м.	
1	Б.	Покров Бог.		13	Коломана	6 36	5 24	
2	С.	Кипр. и Јустини		14	Калиста	6 38	5 22	
3	Ч.	Дионисија Ар.		15	Терезији	6 40	5 20	
4	П.	Стефана Ш.		16	Галуса	6 41	5 19	
5	С.	Харитини муч.		17	Хедвиги	6 43	5 17	

Н. 20. Ев. на јутр. Јоан. 65. На лит. Лук. 30. Гл. 3.

6	Н.	Томи Апост.		18	Д 20 Лук. Е.	6 44	5 16	
7	П.	Сергија и Вакха		19	Фердинанда	6 46	5 14	
8	В.	Пр. Пелаги		20	Венделин	6 47	5 13	
9	С.	Стеф. Десп. срб.		21	Урсули	6 48	5 12	
10	Ч.	Евламп. и сест.		22	Кордули	6 50	5 10	
11	П.	Филипа Ап.		23	Јоанна кап.	6 52	5 8	
12	С.	Прова и Т. м.		24	Рафаила	6 54	5 6	

Н. 21. Св. отец. Ев. на јутр. Јоан. 66. На лит.
Јоан. 56. Гл. 4.

13	Н.	Карпа и Пап. м.		25	Д 21 Хрисп.	6 56	5 4	
14	П.	Петковача		26	Евариста	6 58	5 2	
15	В.	Јевтим и Лук.		27	Сабина	7 0	5 0	
16	С.	Донгина муч.		28	Сим. и Јуди	7 2	4 58	
17	Ч.	Осији Пророка		29	Зенобија	7 4	4 56	
18	П.	Луки Еванг.		30	Клаудија	7 5	4 55	
19	С.	Јоила прор.		31	Волфганга +	7 6	4 54	

Н. 22. Ев. на јутр. Јоан. 67. На лит. Лук. 83. Гл. 5.

20	Н.	Артемија вел. м.		1	Н. Д 22 Св. С.	7 8	4 52	
21	П.	Илариона преп.		2	Задушнице	7 9	4 51	
22	В.	Аверкиа Е.		3	Хуберта	7 10	4 50	
23	С.	Јакова бр. Г.		4	Карла	7 11	4 49	
24	Ч.	Арети муч.		5	Емериха	7 12	4 48	
25	П.	Маркијан и Мар.		6	Леонарда	7 14	4 46	
26	С.	Митров дан		7	Енгелберта	7 15	4 45	

Н. 23. Ев. на јутр. Мат. 116. На лит. Лук. 38. Гл. 6.

27	Н.	Нестора муч.		8	Д 23 Готф.	7 17	4 43	
28	П.	Арсен А. Е. ср.		9	Теодора	7 19	4 41	
29	В.	Анастасији м.		10	Андреа	7 20	4 40	
30	С.	Милутина кр. ср.		11	Мартина	7 22	4 38	
	Ч.	Стахија и Ам.		12	Емилиа	7 23	4 37	

Нов месец
4. у 0 с. 17 м.
из јутра. Чисто
врем., спочетка
ладно, доцније
топло.

Прва четврт
11. у 10 сати
58 м. пре подн.
Топло чисто,
затим ладно.

Пун месец
19. у 0 сат 21
м. после подне.
Мутно, ветро-
вито време.

Посл. четврт
26. у 3 сата 3
м. после подне.
Кишовит. дани.

Овог месеца
треба доврши-
ти бербу, ку-
куруз брати,
тулузину уво-
зити, орати,
сејати зимњу
рану, а по баш-
тама, зелен и
цвеће за идућу
годину, загр-
ћати виногра-
де, обрати је-
сење воће и
припремити
огреву.

НОВЕМБЕР. Наздерник (Студен) има 30 дана.

Д. М.	Д. Н.	Стари календар	М. Г.	Д. М.	Нови календар	Р. С. с. м.	З. С. с. м.
----------	----------	-------------------	----------	----------	------------------	----------------	----------------

1	П.	Косми и Дамјан		13	Станислава	7 25	4 35
2	С.	Ак. Пигасија		14	Серафима	7 27	4 33

Н. 24. Ев. на јутр. Марк. 70. На лит. Лук. 39. Гл. 7.

3	Н.	Ђурђиц Акеп.		15	Д 24 Леоп.	7 29	4 31
4	П.	Преп. Јоаника		16	Едмунда	7 30	4 30
5	В.	Галактиона и Е.		17	Григориа	7 31	4 29
6	С.	Павл. Ис. Матр.		18	Еугена	7 33	4 27
7	Ч.	33 муч. к Мелит.		19	Елисавети	7 34	4 26
8	П.	Михаила Арх.		20	Феликса	7 35	4 25
9	С.	Онисија и Порф.		21	Воведеније	7 36	4 24

Н. 25. Ев. на јутр. Марк. 71. На лит. Лук. 53. Гл. 8.

10	Н.	Ераста и Ол.		22	Д 25 Цецили	7 37	4 23
11	П.	Стефана Д. кр. с.		23	Климента	7 38	4 22
12	В.	Јоанна мил.		24	Јоанна Зк.	7 39	4 21
13	С.	Јоанна Злат.		25	Катарини	7 40	4 20
14	Ч.	Покладе Р. Х.		26	Конрада	7 41	4 19
15	П.	Гурија (пост. б.)		27	Виргила	7 42	4 18
16	С.	Матеја Еванг.		28	Состена	7 43	4 17

Н. 26. Ев. на јутр. Лук. 112. На лит. Лук. 66. Гл. 1.

17	Н.	Григорија Е. Р.		29	Д 1 Адвент	7 44	4 16
18	П.	Платона и Р.		30	Андреја Ап.	7 45	4 15
19	В.	Авдиа Пророка		1	Дец. Елиг. Б.	7 46	4 14
20	С.	Григориа Д. Т.		2	Бибијана	7 47	4 13
21	Ч.	Воведеније		3	Франца Кс.	7 48	4 12
22	П.	Филимона А.		4	Барвари	7 49	4 11
23	С.	Амфилоха Е. Ик.		5	Савви	7 50	4 10

Н. 27. Ев. на јутр. Лук. 113. На лит. Лук. 71. Гл. 2.

24	Н.	Катарини в. м.		6	Д 2 Адв.	7 51	4 9
25	П.	Климента П. Р.		7	Амвросија	7 51	4 9
26	В.	Алипија и Јак. о.		8	Зач. Бог.	7 52	4 8
27	С.	Јакова Перс.		9	Леокадија	7 53	4 7
28	Ч.	Стефана нов.		10	Јудити	7 54	4 6
29	П.	Парамона м.		11	Дамаса	7 54	4 6
30	С.	Андреја перевоз.		12	Максент.	7 55	4 5

☾ Нов месец
2. у 0 сати 2 м.
после подне. С
почетка снег,
после чисто вр.

☾ Прва четврт
10. у 8 сат. 3 м.
из јутра. Лепо,
затим мутно,
магловито вр.

☾ Пун месец
18. у 2 сата 17
мин. из јутра.
Облачно, често
магло и ветар.

☾ Посл. четврт
24. у 10 сати
50 мин. у вече.
Мутно са ма-
глом и снег.

Овог месеца
треба доврши-
ти сејање зим-
њеране, посећи
и укиселити
купус, пова-
дити репу, рот-
кву и зелен, по-
садити лукац и
посејати сала-
ту, першун и
паштрњак за
идућу годину,
и пресађивати
воћке (боље сад
нег у пролеће).

ДЕЦЕМБЕР. Студен (Просинац) има 31 дан.

Д. М.	Д. Н.	Стари календар	М. Г.	Д. М.	Нови календар	Р. С. с. м.	З. С. с. м.	
Н. 28. Ев. јутр. Лук. 114. На лит. Лук. 91. Гл. 3.								☾ Нов месец
1	Н.	Наума прор.	☿	13	Д 3 Адв.	7 56	4 4	2. у 2 сата 49
2	П.	Уроша ц. ср. ☾	☿	14	Никазија	7 56	4 4	м. из јутра. Су-
3	В.	Софонија пр.	☿	15	Валерија	7 56	4 4	ва ладно, чисто
4	С.	Варвари вел. м.	☿	16	Кватемб. †	7 57	4 3	време.
5	Ч.	Савви о свјаш.	☿	17	Лазара	7 57	4 3	☾ Прва четврт
6	П.	Св. Никола	☿	18	Грациани †	7 57	4 3	10. у 5 сати 45
7	С.	Амвросија Е. М.	☿	19	Немесија †	7 57	4 3	м. у јутру. Ве-
Н. 29. Ев. јутр. Јоан. 63. На лит. Лук. 85. Гл. 4.								дро, ладно, за-
8	Н.	Патапија преп.	☿	20	Д 4 Адвент.	7 57	4 3	тим благо врем.
9	П.	Зачат. Богор.	☿	21	Томи Ап.	7 57	4 3	☾ Пун месец
10	В.	Јоанна Д. ср. ☾	☿	22	Зеноа муч.	7 57	4 3	17. у 3 сата 4
11	С.	Данил и Лук. ст.	☿	23	Викторији †	7 57	4 3	м. после подне.
12	Ч.	Спиридона Е.	☿	24	Адам и Ев. †	7 57	4 3	Кишовито, по-
13	П.	Евстрата Ав.	☿	25	Божих	7 57	4 3	сле ведро, ла-
14	С.	Тирса Левк. и Ф.	☿	26	Стевана м.	7 56	4 4	дни дани.
Н. Праотец. Ев. јутр. Јоан. 64. Лит. Лук. 76. Гл. 5.								☾ Посл. четврт
15	Н.	Елевстер. свјаш.	☿	27	Д Јоанна Е.	7 56	4 4	25. у 12 с. 15
16	П.	Аггеа пр.	☿	28	Невин млад.	7 55	4 5	мин. у јутру.
17	В.	Данила пр. ☾	☿	29	Томи	7 55	4 5	Ладно време.
18	С.	Севастиана м.	☿	30	Давид	7 54	4 6	Овог месе-
19	Ч.	Бонифаца муч.	☿	31	Силвестер.	7 53	4 7	
20	П.	Игњатија Бог.	☿	1	Јан. 1869	7 53	4 7	
21	С.	Јулиани муч.	☿	2	Макарија	7 53	4 7	
Н. пред Рожд. Хр. Ев. јутр. Јоан. 65. На лит. Мат. 1. Гл. 6.								
22	Н.	Анастасији в. м.	☿	3	Д Геновеви	7 53	4 7	ца треба сећи
23	П.	10 муч. в. Крит.	☿	4	Тита и Из.	7 52	4 8	пруће за ката-
24	В.	Евгенији муч.	☿	5	Телесфора	7 52	4 8	рице и пећњаке
25	С.	Божих, (Р.Х.) ☾	☿	6	Три краља	7 51	4 9	увозити дрва
26	Ч.	Собор. Богор.	☿	7	Валентина	7 50	4 10	за огреву, гно-
27	П.	Св. Стеван Арх.	☿	8	Ерхарда	7 49	4 11	јити земљу;
28	С.	Дву тму муч.	☿	9	Јулијана	7 48	4 12	приређивати
Н. по Рожд. Хр. Ев. јутр. Јоан. 66. Лит. Мат. 4. Гл. 7.								орачке и дома-
29	Н.	14 Тис. млад.	☿	10	Д 1 Павла П.	7 47	4 13	ће справе; па-
30	П.	Анисији муч.	☿	11	Хигинија	7 46	4 14	зити да буде у
31	В.	Меланији Пр.	☿	12	Ернеста	7 45	4 15	шталама чист
								зрак; ловити и
								замећати зве-
								ровима замке,
								а сад је и за
								круњење ку-
								куруза нају-
								добније време.

Пресветли владатељ Аустријски.

Франц Јосиф I., Цар Аустријски, Краљ Угарски, Чески, Галиције, Лодомерије и Илирије, Рватске и Славоније; Вел. Војвода Аустрије и Србије и пр. и пр. род. се у Бечу 6. Авг. 1830 г., наследио је престол свог стрица цара Фердинанда I. по оставки и по одречењу свог отца вел. војводе Франц Карла 20. Нов. 1848 г. а крунисан је за угарск. краља у Будиму и Пешти 27. Маја 1867 г. (35.062.953 жит.)

Царица Аустријска: Елисавета, Амалиа Евген., Херцогоиња баварска, рођ. 12. Дец. 1837, венчана 12. Априла 1854 г. Крунисана за краљицу Угарске 27. Маја 1867 год.

Њиова деца: 1) Принц престолонаследник Рудолф (Франц Карл Јосиф), рођ. 9. Авг. 1858 г. — 2) Ерцхерцогоиња Софија, (Фридерика, Дорот., Марија Јозефа), рођ. 21. Фебр. 1855 год. — умрла 17. Маја 1857. — 3) Ерцхерцогоиња Гизела, (Лудовика, Марија), рођ. 30. Јуниа 1856 год.

Родитељи нашег пресветлог цара.

Вел. Војвода Франц Карл (Јосиф), рођен 25. Новемб. 1802, венчао се у Бечу 23. Окт. 1824 са Софиом (Фрид. Дор. Вилхелм.) рођ. у Минхену 15. Јануариа 1805 год.

Царска браћа.

а) Вел. Војвода Фердинанд (Максим. Јосиф), 1864 године изабран за Мексиканског цара, рођен у Шенбруну 24. Јуниа 1832, († 19. Јунија п. р. 1867 г.) Венчао се у Брислу 15. Јулиа 1857 са Шарлотом (Амал. Август.), кћером краља Белгијског Леополда, рођ. 1840.

б) Вел. Војвода Карл Лудвиг (Јосиф Максим.), рођ. у Шенбруну 18. Јулиа 1833, венчао се у Дрездну 22. Апр. 1857 са Маргаретом, кћери Јоанна краља Саксонског, рођ. 12. Марта 1842. Умрла 4. Септ. 1858, и по други пут венчао се Априла 1863 са Мариом Аннунциатом, принцезом од Сицилије, рођ. 1843 год.

в) Вел. Војвода Лудвиг (Јосиф Ант. Виктор), рођен у Бечу 3. Маја 1842.

Стриц пресветлог цара.

Фердинанд I, (Карл, Леополд, Јосиф, Франц, Максимилиан), рођен у Бечу 7. Априла 1793, ступио на престол Аустријски 19. Фебруара 1835, а уступио је престол свом синовцу Његовом величеству Франц Јосифу I., по одречењу и оставки брата свог Вел. Војводе Франц Карла, 20. Нов. 1848.

Његова супруга.

Марија Анна, (Пија Карслина), војводкиња Сардинска и Савојска, рођ. 7. Септембра 1803. 1868.

Остали владатељи у Европи.

Цар Руски: Александер II. Николајевић, родио се 17. Априла 1818, ступио на престол после смрти отца свог Николаја I. Павловића 22. Фебр. 1855 год. (65.098.831 жит.) Царица Руска: Марија Александровна, рођ. 27. Јула 1824, венчана 16. Априла 1841. Књагиња Хессен-Дармштатска.

Турски Султан: Абдул-Азис, рођ. 28. Јануар. 1830, влада од 1861. (15.680.000 жит.)

Францезки Цар: Л. Шарл Наполеон III., рођ. 8. Априла 1808, проглашен за цара Француског 1852. (37.039.364 жит.)

Енглеска Краљица: Викторија, рођ. 12. Маја 1819, ступила на престол 8. Јунија 1837. (27.479.286 жит.)

Пруски Краљ: Вилхелм I., рођ. 10. Марта 1797, ступио на престол 1861. (19.202.821 жит.)

Шведски Краљ: Карл Лудвиг Евг., рођ. 21. Апр. 1818, ступио на престол 1859. (5.072.820 жит.)

Шпанска Краљица: Марија Изабела II., рођ. 10. Окт. 1830, ступила на престол 17. Септ. 1833. (16 074.705 жит.)

Португалски Краљ: Луј Филип, рођ. 1838, ступио на престол 1861. (3.722.416 жит.)

Сардински Краљ: Виктор Емануил, рођ. 14. Марта 1820, влада од 24. Марта 1849. (5.167.542 жит.)

Виртембержки Краљ: Карл, (Фрид. Алекс.), рођ. 6. Марта 1823, ступио на престол 1864. (1.788.720 жит.)

Саксонски Краљ: Јован II., рођ. 12. Дец. 1801, ступио на престол 9. Августа 1854. (2.122.148 жит.)

Баварски Краљ: Лудвиг II., рођен 25. Августа 1845, ступио на престол 1864 год. (4.615.748 жит.)

Белгијски Краљ: Леополд II., рођ. 9. Априла 1835, ступио на престол 1866. (4.577.236 жит.)

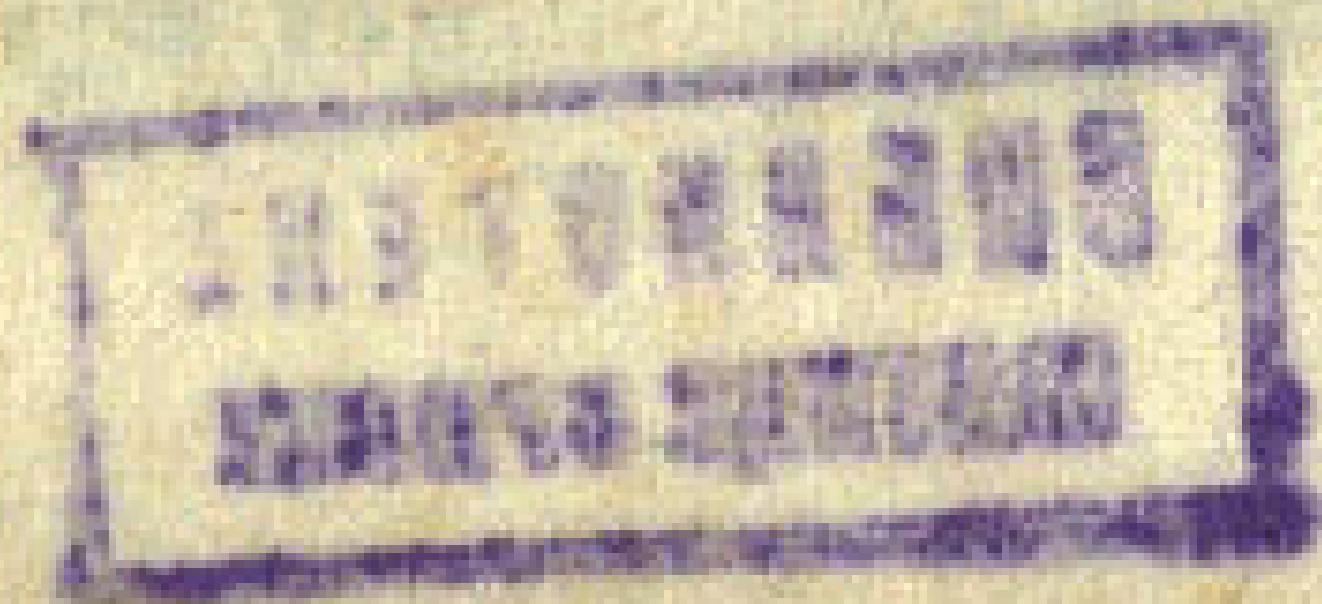
Дански Краљ: Кристиан IX., рођ. 8. Април. 1818, ступио на престол 1864. (1.573.104 жит.)

Нидерландски Краљ: Вилхелм III., рођен 19. Фебр. 1817, ступио на престол 17. Марта 1840. (3 523.823 жит.)

Велики Војвода Баденски: Фридрих (Вилхелм Лудв.), рођ. 9. Септ. 1826, влада од 24. Априла 1852. (1.335.952 жит.)

Грчки Краљ: Георг I., рођ. 1845, ступио на престол 1864. (1.282.477 жит.)

Римски Папа: Пиус IX., рођен 13. Маја 1792, ступио на престол 16. Јунија 1846. (3.124.668 жит.)

Владатељи Србски.

1) У Црној Гори: Никола Петровић, Његош, Књаз Црногорски. (150.000 жит.)

2) У Кнежеству Србији: Михаил Обреновић III., Књаз Србски. (1.429.872 жит.)

Начална дуовна достојинства православне цркве у аустријској царевини.

Његова Светост Патриарх грчко-восточне цркве у Аустрији г. **Самуил Маширевић**, Митрополит србски, и Архиепископ Карловачки, Његовог ц. кр. Величества тајни саветник и изванредни државни саветник, притјажатељ ц. кр. златног крста за заслуге — с круном.

Високопреосвећени господин **Андреј барон Шагуна**, Митрополит романски.

Високопреосвећени Епископи.

Новосадско-бачка епархија — упразњена.

Г. Арсеније Стојковић, србски Епископ у будимској дијецези.

Г. Емилиан Кенгелац, србски Епископ у вршачкој дијецези.

Г. Прокопије Ивачковић, романски Епископ у арадској дијецези.

Г. Стефан Кнежевић, србски Епископ у далматинској дијецези.

Г. Никанор Груић, србски Епископ у карлштадтској дијецези.

Г. Лукиан Николајевић, србски Епископ у пакрачкој дијецези.

Г. Јоанн Попасу, романски Епископ у Карансебешкој дијецези.

Г. Антоније Нако, србски Епископ у темишварској дијецези.

Пречестни Архимандрити.

Г. Атанасије Ђурлић, Архим. мон. Крупе у далмат. дијецези.

Г. Лаврентије Гершић, Архим. мон. Раковца у карлов. архидијецези.

Г. Иринеј Поповић, Архим. манастира Праскавице у далматинској дијецези и провин. Бококоторском.

Г. Стефан Михаловић, Архим. мон. Ст. Ђурђа у темишв. дијецези.

Г. Амвросије Шимић, Архим. грабовачки у будимској дијецези.

Г. Корнилије Живковић, Архим. мон. Ходоша у арадској дијецези.

Г. Гervасије Петровић, Архим. мон. Гомирја у карлшт. дијецези.

Г. Анатолије Јоанновић, Архим. мон. Лепавине у пакрачкој дијецези.

Г. Димитрије Перазић, Архим. мон. Режевића у Бокикоторској.

Г. Герасим Петрановић, Архим. мон. Драговића у далмат. дијецези.

Г. Еротеј Ковачевић, Архим. мон. Крке у далмат. дијецези.
 Г. Гедеон Цветић, Архим. мон. Месића у вршачкој дијецези.
 Г. Исидор Коларовић, Архим. мон. Ковиља у бачкој дијецези.
 Г. Герман Ангелић, Архим. мон. Гргетега у карлов. Архидијецези.
 Г. Теофил Живковић, Архим. мон. Бездина у темишварској дијец.
 Г. Василије Петровић, Архим. мон. Опова у карлов. Архидијецези.

Знаменитости.

Од створења света по рач. источне цркве има . . .	7376 год.
„ „ „ „ „ западне цркве „ . . .	5817 „
„ „ „ „ „ Израелита „ . . .	5628 „
„ потопа вселенског по источном рачуну „ . . .	5634 „
„ зидања Вавилонске куле има . . .	4640 „
„ рођества Господа и Спаса нашег Исуса Христа .	1868 „
„ како је Мухамед бегео из Меке у Медину има .	1282 „
„ „ Рурик завео вел. кнежество Руско „ .	1005 „
„ „ западна црква од источно правосл. подељена	988 „
„ „ Србско царство на Косову пало, има . .	479 „
„ „ Лутер одпао од Римске цркве . . .	350 „
„ рођења нашег цара Франц Јосифа I. има . .	38 „
„ како је почео владати . . .	19 „
1354 — 1382 г. по Рож. Христ. изнашао је Бертолд Шварц барут.	
1436 — 1452 „ „ „ изнашао је Јоан Гутенберг књиго- печатњу.	
1492 „ „ „ открио је Христ. Колумбус Америку.	
1521 „ „ „ освоје турци Београд.	
1578 „ „ „ завела се војена крајна (милиција).	
1587 „ „ „ Папе Григорија Календар у Угар- ској је примљен.	
1699 „ „ „ Арсен Чарнојевић Патриарх Србски превео је 37.000 србски фамилија из Србије и населио их у предјелу Бу- димском и Ст. Андрејском.	
1724 „ „ „ Банат се насељава са Немцима под надзором генерала Мерција.	
1737 „ „ „ Арсен Јоанновић Патриарх србски превео је неко число Србаља у Ау- стрију.	

- 1739 год. по Рож. Христ. пресељена је митрополитска столица у Карловце.
- 1743 " " " " Царица Марија Терезија потврдила је србске привилегие.
- 1774 " " " " почетак диштрикта Кикиндског.
- 1776 " " " " у Карловци се држао србско народни сабор.
- 1778 " " " " Банат се са Угарском спојава.
- 1790 " " " " држан је србско народни сабор у Темишвару.
- 1792 " " " " заведена је гимназија у Карловци.
- 1804 " " " " устали су Срби у Србији под Карађорђем против Турака.
- 1806 " " " " Срби освоје Београд.
- 1813 " " " " падну Срби опет под Турке.
- 1812 " " " " заведена је србска препарандија у Сомбору.
- 1815 " " " " устану Срби под Милошем Обреновићем и ослободе се од Турака.
- 1817 " " " " основана је Новосадске гимназије.
- 1818 " " " " први су пароплови пошли у Угарској.
- 1848 " " " " држан је у Карловци србско народ. сабор и обновљена је србска патриаршија и војводство срб. За патриарха изабран је Архиепископ Карловачки Јосиф Рајачић — умро 1862 год. — а за војводу изабран је Стефан Шупљикац — умро 1848 год.
- 1864 " " " " држан је опет у Карловци србско-народни сабор, при којим је Епископ Темишварски и администратор србске Патриаршије С. Маширевић за Патријарха изабран.
- 1867 " " " " Предали су Турци све у Србији налазеће се градове влади књажества Србије.

Величина света.

Под изражајем „свет“ разумева се у обичном животу међу неученим људма само наша земља; ал наша је земља тек зрно песка целог света т. ј. васионе или вселенне, кад погледамо на небо и промислимо, да је — изузимајући неколико — свака звезда много већа него земља и да на сваки начин и на тим звездама, може бити још савршенија божија створења живе него ми јадни људи.

Множина звезда има на нас у толико већи уток највишпреније узноситости, у колико сваки дан са астрономичним оруђама све даље и даље у бесконачност продиремо; јер кад погледа астроном у звезде, онда стоји пред њим отворена књига о повести целог света од милијона година, чита из ње: како је постала васиона, и уверава се, да је све оно, што читамо, како свет тек од 5—7000 и неколко стотина година постоји, пресна лаж.

За изразити величину света, наши бројеви недостају, него су астрономи приморани били неке гигантске мере изнаћи; па и те мере још нису доста, јер је велико питање, дал нема осим оних звезда, које астрономи тек кроз најбоље догледнике (Fernrohre) примећавају, још и даље какових?

Светлост страшно брзо напредује, јер за један минут $2\frac{1}{2}$ милиона миља пређе, и зато од сунца, које је од наше земље 20 милиона миља удаљено, светлост од прилике тек за 8 минута до нас доспе.

Из најближе непокретне звезде, која је по доказивању астронома опет сунце, доспе до наше земље светлост тек за 9 година и 3 месеца; од за њом нама најближе звезде тек за 24, а од поларне звезде тек за 43 године.

Ако дакле на пример поларна звезда ове године изчезне, то ћемо ми тек до 43 године т. ј. тек 1911. лета приметити моћи, да поларне звезде нема; а тако исто ако би се боја нашег сунца уједанпут у зелено преобратила, ми би ту промену с наше земље тек за 8 минута приметили.

Време, за које светлост у једној години прећи може, називају астрономи зрачном годином, зрак т. ј. светлост пак за годину дана 1.300.000 милиона миља пређе, и зато се под изражајем једне зрачне године даљина од милион и тристотине хиљада милиона миља подразумева, пак ипак ову грдну меру употребљавају астрономи тако, као што трговац употребљава риф.

Но још боље ћемо моћи поњати величину света и множину звезда из слеђујућих посматрања.

Оне најдаље светле магле, које астрономи кроз најбоље догледнике примећавају, од нас су — као што је прорачуњено — преко 80 милиона горепоменутих зрачних година удаљене; ми дакле исте онако видимо, као што су већ пре 80 милиона зрачних година изгледале, гледајући дакле у њи видимо прошлост од 80 милиона зрачних година, и шта више, ми неби их ни видети могли, да нису пре 80 милиона зрачних година већ постајале.

Како те звезде у години 1868 изгледају и какве се промене с њима сад догађају, то ћеду моћи наши потомци тек после 80 милиона зрачних година видети, јер светлост толико времена потребује, да од њих до нас стигне. И кад би те даљне звезде данас са света изчезнуле, то би се та промена овде на земљи тек после 80 милиона зрачних година примјетити могла.

Млечни пут, у ком се и наше сунце с његовим планетама движе, састоји се из више котурова милиона и милиона сунца, од којих се два котура и без догледника с голим оком виде. У тим котуровима избројали су астрономи до сад около 18 милиона сунаца с планетама и кометама. Осим млечног пута има још једно два милиона инкосних сунчаних система, тако, да број сунца, које ми кроз наше најбоље догледнике видети можемо, преко двадесет милиона износи. Покушамо ли измерити посредник млечног пута, то ћемо пронаћи да је исти од прилике 8000 зрачних година или 1184 300.000 миља широк; почем се дакле наше сунце од прилике у средини нашег млечног пута налази, то ће светлост из удаљенијих сунца нашег млечног пута тек за 4000 година до нас допрети моћи.

Ал млечни пут је тек само један мали део оних звезда, које се у свету движу; јер досад су астрономи већ 4023 млечних путова пронашли, између којих неколико врло чудноват изглед имају.

Код неколицине истих млечних путова могу се кроз добре телескопе и поједине звезде видети, други пак остају увек као нека бледа светлост, или пловећи зрачан облачић, који је од нас стотине хиљада милиона зрачних година удаљен.

Између ти даљних, звезданих облачића најближи је 80000 зрачних година или осамстотина хиљада пути 1.300.000 миља од наше земље удаљен.

Звездослови су с њиним рачунима пронашли, да се наше сунце и његова пратња, т. ј. планете, њини месеци и комете

око једне тачке движу, која се близу тако названих „влашчића“ (Plejaden) налази; — та тачка пак, око које се наше сунце движе, зове се средоточно сунце, но под овим изражајем не подразумева се какво небесно тело, него само предјел млечног пута код „влашчића.“

Иста тачка је од нашег сунца 537 зрачних година удаљена, и сунце, које за једну секунду $7\frac{2}{3}$ миље пређе, може тек за $18\frac{1}{2}$ милиона година ту тачку једанпут обићи, јер наше сунце за време једне године само 250 милиона миља прећи може.

Како је мајушина наша земља наспрам целог света, како је мало људи на свету да тек и појединце све те нама непознате светове населе, и ипак како је виспрен човечески разум, да величину целог света поњати и бар од прилике прорачунити може?... то молимо наше поштоване читаоце да сами размисле.

Излечени болесник.

И богати људи морају поред сви њивних новаца различите тегобе и болести трпити, о којима сироти људи ништа не знаду; јер има болести, које ни из чега другог, него из пуних чанака и чаша, из меких наслоњача и свилених кревета проистичу, као што би нам то онај богати новосадски трговац доказати могао.

Он је по цео дан седио у мекој свиленој наслоњачи, и ако није од свега дењ био, пушио је из своје скупоцене истивне луле, која је са сувим златом окована била и за коју је толико новаца платио, с колико би једна цела сиромашна породица за цео свој живот противу оскудности обезбеђена била; или је пак продавао зјала на прозору своје, каквој палати подобне куће; ал ипак је зато о ручку јео за три Тота, а кад би спавао, уобичајили су суседи већ питати, „дал се ветар диго, ил хрче наши богати комшија?“

Код њега се управо није могло казати кад ручава кад ли вечера, јер је од јутра до мрака непрестано жваћао и сркао, па опет је у вече увек тако уморан био, као да је ваздан дрва цепао или камење товарио.

Од таковог начина живота најпосле је тако одебљао, као какав добро надгледан бравац; но од то доба није му више ни јело ни сан пријати могло, и тако је био дуже времена, као што се то понегда случава, нити здрав, нити пак заиста боле-

стан; а по његовом доказивању патио је сваке године од 365 болести, то јест сваки дан од друге.

Сви новосадски лекари морали су сваки дан на изменце посећивати га. Прогутао је неколко котлова медицине, неколко мерица прашака и неколко стотина као ораси великих пилула, и најпосле су га људи прозвали двоножном апотеком. Ал све те медицине, прашкови и пилуле не помогоше му, јер се није хтео држати оних савета и наредба, које су му лекари давали; него је имао обичај говорити: „Бре што сам богат, кад морам да живим као псето; а сви ти доктори нећеду ме ни за моје новце да излечу?“

Најпосле чује он о једном лекару, који педесет штација далеко у једној варошици Далмације станује, и о ком се преповедало, да болесници одма оздраве, чим их погледи, и да се смрт одма уклања с пута, чим се тај вешти лекар код каква болесника укаже.

Наш богатош обрати се даклем на тога лекара с једним писмом, у којем своје уображено болесно стање обширно опише; ал лекар одма примети шта му фали, т. ј. не медицина, него умереност и движање, те зато помисли у себи: „Чекај само, ја ћу те на лак начин излечити!“ па онда му напише писманце следећег садржаја:

„Драги пријатељу!

Ви имате опаку и врло опасну болест, ал ја ћу вам зацело помоћи, ако мом савету сљедујете. У вашем трбуву животари сад једна аждаја од седам глава, с којом би се ја, да вас од ње ослободим, изближе упознати морао, и зато је врло нужно, да код мене дођете. Ал прво несмете к мени ни на коли, нити пак на коњу, него пешке доћи, јер ће се иначе аждаја узнемирити и уједанпут вам седам црева прогристи; — второ: несмете на дан више јести нег трипут, и то у јутру мало чорбе, у подне мало варива или зеља с једном кобасичицом, а у вече само једно ровито јајце. Што год више јести будете, сотим ће већма она у вашим цревима налазећа се аждаја растети и најпосле вам цигерицу гризти, па ако ме непослушате, а ви ће те најдуже до пет месеци под земљом бити. Ово је мој савет; а ви радите, шта знате.“

Кад је наш болесник ово писмо примио и прочитао, одма сутра дан се на пут кренуо онако, као што му је далматински лекар прописао, т. ј. пешице. Први дан је тако лагано напредовао, да би и пуж пред њим предњачити могао, и ако му је когод „Помозбог“ рекао, том се није одазвао и ако се какав

првић по земљи гмизао, и на тог је згазио, — ал второг и трећег дана чинилому се, као да птице већ одавна тако пријатно певаде нису; цвеће, јутрења роса и мимо њега пролазећи људи већ одавна нису му се тако пријатнима чинили као онда, и сваки дан, кад би још у зору на пут се крећао, све му је лепше и веселије изгледало нег икада, и кад је после 24 дана у ону варошицу стигао, где му лекар станује, и идућег јутра пробудио се, помислио је у себи: „Ала сам баш у најгори час дошао лечити се! — та бар да ми уво пишти ил да ме мало стомак боде!“

Кад је ушао у стан његовога доктора, увати га овај за руку и рекне: „Сад ми преповедајте потанко, шта вам управо фали?“ — на које наш богатош одговори: „Хвала Богу, господин докторе, баш никакву болест не осећам, и ја ћу се врло радовати, ако сте и ви тако здрави као ја.“

На то му рекне лекар смешећи се: „Срећа ваша, што сте моме савету сљедовали, јер је сад аждаја угинула; ал је можда снела у вашој утроби јаја, па зато би нужно било, да се и кући пешке вратите, да код куће потајно дрва тестерите и да само онда једете и пијете, кад вас на то глад или жеђ приморава, јер ће ду се иначе из аждајиних јајца нове аждаје излећи.“

Али наш богатош одговори на ово: „Ви сте господин докторе врло фини шаљивчина, — ја вас сад већ добро разумем.“ Па онда је све оно чинио, што му је лекар саветовао, и проживио 90 година и неколико месеци, здрав као риба у води, и шиљао је сваки пут на нову годину своме лекару педесет дуката на поклон.

Саардам.

Велика је редкост, да когод, ко је у Амстердаму, главној вароши краљевства Холландије био, није и оближњу варошицу Саардам посјетио. Иста варошица је особито знатна због њених 400 ветрењача у којима се не меље раана, него се прави олај, артија и бурмут, тестеришу дрва, мрве шкољке, сече дуван и извршавају многе овима подобне радње.

Да између 9000 становника исте варошице многи морају богати бити, лако је сватити, кад промислимо, да се тамо једна ветрењача без 100,000 форинта трошка обдржавати не

може, и да су између истих становника једно осморица у строгом смислу милионери.

Но варошица Саардам најзнатнија је због тога, што се је при концу седамнајстог столећа Петар Велики, цар Русије у њој бавио. Године 1697-ме је т. ј. Петар Велики, желећи научити, како се убојне морске лађе граде, почем су се у оно време Саардамски калафати у тој радњи највећма отликовали, тамо се настанио.

Под простим именом Петар Михајлов — од његових садруга Петром Баасом прозван — радио је он као прост дрводеља код некаквог господара Калфа; но почем су врло многи тамо долазили, да виде како је могуће, да се и један цар с тако трудним послом занимати може, принуђен буде осам дана доцније из Саардама у Амстердам отићи, где нађе удобну прилику непримјећено онај занат терати, ком се посветио.

Чатрља у којој је Петар Велики становао, налази се сад у једној башти, саграђена је од наотесаних дасака и нагнула се већ на једну страну, почем је фундамент главног зида мало попустио. Краљица Холландске, сестра рускога цара дала је над истом чатрљом један на стубовима почивајући обранителан кров начинити.

Иста чатрља, коју је Петар Велики својеручно саградио, састоји се из две собе и једног непомичног кревета. Једну плочу од мермера изнад камина дао је направити цар Александер године 1834 кад је исту чатрљу посетио. На плочи су урезане ове три латинске речи: „Petro Magno Alexander“, т. ј. „Петру Великом Александер.“ — Втору плочу с урезаним надписом дао је метнути у знак особитог поштовања спрема свог славнога праоца 1839-те године тадашњи велики кнез Александер.

Ма да се Петар Велики у Саардаму тек кратко време бавио, ипак нам се мора и неотице наметнути неко особито чувство при помишљају, да је одатле, из оне мале чатрље, један човек у дрводељском одећу, с големим руским царством управљао; и како су просте ал и виспревне оне речи, које је Петар Велики патриарху Адријану у Москву писати дао: „Ја сам зато овде,“ казао је „да се повинујем оној заповести, коју је свемогући Бог нашем праоцу Адаму издао: „Са знојем твога лица мораш себи свакидашњи леб заслуживати.“ Наравно да неморам из нужде радити; ал ја оћу да радим, оћу да научим, како се

граде убојне лађе, па да онда непријатеље Ришћанства побједим.“

У данашње доба се у Саардаму убојне лађе више не граде, ал ће, докле год света траје, Саардам спомињати се у Русији, тој грдној и најлепшу будућност имајућој држави.

Узрок псећије мржње на мачке, а мачије на мишеве.

У предавно доба, које нико не памти, имали су пси привилегиум илити право, да све штогод под астал падне, појести могу, и зато у оно време, ако се и повећи комад меса под стол скотрљао, није никоме ни на ум падало таково месо са земље подизати, него се остављало домаћем псету да своје бркове омасти.

Исте привилегије беше написане на некаквом комаду магарећије коже илити пергаменту и псећији краљ их је увек код себе брижљиво чувао; но пошто му се најпослед досадило тај пергамент непрестано са собом носити и желећи кога наћи, који би то важно писмено на сахранење примио, замоли савета од своје верне другарице мачке, коју је већ од много година као оштроумну и домишљату зверку познавао.

На жељу псећија краља обећа мачка, да ће њена брига бити, како да ту драгоцјеност на сасвим сигурном месту сакрије; а псећији краљ се тому од свега обрадовао, јер се услед тога од своје највеће бриге ослободио.

Мачка дакле узме листину, однесе ју на таван и закопа у један ћошак, где је мислила да је најбоље и најсигурније место. Листина је онде дуго времена била на миру, јер осим псећија краља и његове другарице мачке нико није знао, где је сакривена.

Све је добро било донде, док један млади миш не наљуши псећију листину и кад се до ње прокопао, помисли у себи: „Ајд да покушам, дал имам доста оштре зубе?“ Кад је пак покушао своје зубе, врло му се допадне и тако је гризо све комадић по комадић, док му се већ није досадило; а кад му се досадило, а он се врати у своју ложницу; ал добро запамти место, где се листина налази, — и тако је тај мишић дуго времена и много пута кушао оштрину својих зуба, докле је год имао шта гризти и док није магарећију кожу сасвим измрвио.

Но случи се, да један пас оде код псећијега краља с тужбом, да је тучен зато, што је појео комад меса, који је под стол пао. Псећији краљ одма на то заиште листину од његове другарице мачке, да на основу стародревних права противу криваца парницу подигне. Мачка отрчи бржебоље пријатељском преправношћу на таван, да донесе драгоцјену листину; ал кад тамо, имала је шта и видети, — нема ту листине, него саме мрвице од изгрижене магарећије коже.

Одма сирота мачка жалостно замјауче, пак се таки и досети, да те велике несреће узрок неће нико други бити него мишеви. Од страха шта ће сад да буде, умало што се није стрпоштала с таванских мердевина.

Но имала је и зашто бојати се, јер псећији краљ, кад је дошла пред њега, пак му приповедила догодившу се несрећу, умало што није побеснио од љутости, те био би сироту мачку на стотину комада растргнуо, да се није с бегањем спасла.

Сада краљ неимајући писане привилегије у рукама, није могао никако помоћи оном псету, којем се неправда учинила, него сазове одма све псећије старешине и своје саветнике, извести их тужним урлањем о пренесрећној несрећи, пак читаво племе мачије прогласи лукавим, и све присуствујуће и не присуствујуће псе обвезе на неукротиму освету и мржњу противу мачака. На које све старешине и саветници жалосно залају и заурлају, да се чуло по свеколиком краљевству, па онда разбегну се на све стране, да приповеду својим друговима, шта се догодило.

Дознавши краљица мачака, каква страшна света чека на њу и свеколико племе мачије, брзо сазове сабор, на којем приобшти осталим мачкама, колико се непријатељство заметнуло међу њиовим и псећијим племеном, и то све због миша; на које све мачке жалостиво замјаучу, те закључе злотворно племе мишије са земље истребити.

Зато сада чим пас опази мачку, одма је вија, пак би ју и растргнуо, да му не утече куда на висину; мачка пак, вјерна својој заклетви, по цео дан вреба на миша, докле га најпоследне укеба и без сваког милосрђа не пождере. Но зато и јадни пси, неимајући се више на што позвати, често добијају батива, ако оно, што под стол падне, поједу.

Чудновата пригода с једним слоном.

„Ја сам вам, децо моја, за време мог лутања по Африки много којешта доживио,“ каза наш чика Арса, кад нас је у Тресту последњи пут частио, „ал по моме расуђењу она пригода, коју сам с једним слоном имао, на сваки начин заслужује, да штампана буде, и зато се надам, да ће се између вас четворице бар један наћи, који ће моју приповедку добро упамтати и с временом на папир ставити.“

Кад обећасмо чика Арси, да ће ма који из међу нас четворице његовој жељи зацело задоста учинити, поче нам он овако приповедати.

„Године 1858 једног топлог дана, ког смо у пустињи провели, стигосмо до једне бреговите широке шуме на рјеки Момбари. Још би смо могли онај дан четир до пет сати путovati, ал смо како ми, тако и наши коњи одмора потребовали, и зато закључисмо у крај шуме преноћити.

Имали смо за наше коње добру пашу и наложили смо велику ватру, да неколко великих птица, које смо до подне убили, зготовимо. Баш донасашмо за ту цјел воду из рјеке, кад се из пустиње неки гласан шум зачује. Ја одма скочим на ноге, счепам моју пушку и одтрчим у крај шуме, где се мојим очима једно изванредно позорје укаже, које ми се особито допадне.

Уједном и истом тренутку био сам у дубљини душе усхићен и изненађен; јер је преко песчане пустиње једно крдо слонova с високо подигнутим њушкама к шуми трчало, а њино рикање и тутњавина њиних ногу чуло се као каква нагло приближавајућа се салаука.

Управили су се управо к мени, и како сам моје мисли мало прибрао, сватио сам, зашто су себи баш тај пут изабрали. Место, на ком смо ми наше шатре подигли, било је јединита знатнија крчевина, која се из пустиње видити могла. И ми, кад смо се к шуми приближавали, угледалисмо још издалека, да је шума на том месту много ређа него игде; па наравно да су и слонови то приметили.

Абдак и Мада, два прњца, који ме за добру плату свуда пратише, одма се створише поред мене, и чим је Абдак слонове спазио, рече ми, да су зацело од каквих доваца узнемирени у бегству, и додаде к тому: „Знам зацело да је тако. Ловци су их на сваки начин са свију страна опколили и слонови су гдегод продрли. Гле!“ каза он, гледајући у крдо к

нама јуришећих слонова, „ено можете се уверити, да је у плећама предњачећег слона стрела забодена.“

Погледим тамо и видим, како се с перјем искићена стрела у плећама вође овамо онамо љуља; Абдак ме је даље уверавао, да су слонови сад врло раздражени, и да би се, кад би нас очепати могли, на сваком од нас осветили.

Тек што сам се могао за толико времена задржати, док сам упознао, да се крдо к нама јуришећих слонова од једно 10—15 глава састоји, сљедовао сам мојим пратиоцима Абдаки и Мадии, који на врат на нос бегати почеше.

„Коње нам нећеду дирати,“ каза Мада, кад му рекох, да би пробитачно било, коње попуштати, „јер слонови само на људе ударају!....“ Дуже нисам могао чекати, да моја питања обновим, јер су исти већ врло близу код нас били.

Одма неколико коракљаја од нас угледам једно дрво, на које сам се лако попети могао. „Не ту, не ту!“ викао ми је Абдак, кад је поред мене протрчао, ал ја га нисам разумео зашто, него се брже боље успужам на дрво, јер су слонови тек само од прилике десет коракљаја удаљени били.

Дрво на ком сам се заједно с мојом пушком налазио, било је неки род растова, прилично високо и доста јако да ме одржи. Тек што сам се на њему сместио, а предњачећи слон — онај са стрелом у плећама — протрчи испод мене.

Ја сам зацело држао, да ћеду и они други тако исто мирно проћи, ал није тако било; јер протрчаше само још два, а онај четврти чим до мога дрвета стигне, стаде, подиже њушку у вис, и хтеде да ме домаши.

„Хо хо, пријане,“ рекнем ја гласно, „тако далеко твоја њушка не допире,“ јер је између краја његове њушке и мене још више нег један педаљ простора било.

Слон, као да је разумео моје речи, повуче одма своју њушку натраг, обвије је око стабла и почне дрво тако здраво трести, да умал што ме није стресао. Па онда обвије њушку око најдебље гране и почне дрво још већма трести.

Ма и да сам се што могу боље за грање очепео, ипак сам увидио, да ћу морати доле пасти, ако тресење још једно четврт сата узтраје, па зато, док се слон мало одмарао, привежем се с једним кајшом за једну грану, узмем пушку, која на моју срећу није доле пала, нанишаним у главу слонову и пукнем; но тана не пробије дебелу слонову кожу, него се, као год да сам у какав камен пукнуо, само стињи и на земљу падне.

Сад се мој слон још већма разјари и почне дрво још већма трести, од чега ме већ цело тјело заболе и глава ми се забуни, као да ћу у несвест пасти. Шта сам сад знао друго радити, него још последњи начин избављења покушати, то јест с дрвета доле скочити.

Слушао сам од много њи, да слон, ако му когод на врату седи, с њушком га домашити неможе, и зато скочим уједанпут слону на врат и чврсто се уватим за његову дебелу кожу. Мој противник се због тога врло изненади и кушао је са свију страна с њушком ме домашити, но на моју срећу није могао, него упути се управо у рјеку, мислећи валда, да ће ме се ту моћи опростити.

Друго је времена пливао по води, ал ја сам се непрестано тако добро држао, као да сам прекован. Кад је већ увидио, да ме ни на тај начин са себе стрести неможе упути се к једној густој шуми, која је од прилике 500 корачи удаљена била.

Знао сам, да чим у шуму уђе, да ће ме о грање шумских дрва тако изударати, да ћу морати доле пасти, па да сам онда прошао; ал на моју срећу сетим се, како корнаци слонове убијају, кад који побесни, они, т. ј. у таквом случају, почем увек на слоновом врату седе, једну шиљасту шипку у слонову ртењачу забоду и тим га начином уједанпут умртве.

Имао сам код себе један дугачак и оштар ловачки нож, па га брже боље извучем и до корице у слонову ртењачу сјурим. Мој слон страховито рикне, заљуља се и као громом поражен на земљу стропошта.

Ја сам у падању срећно једно пет стопа далеко пао, и могао сам видети, како је мој слон још једно пол минута бацакао се, па онда мртав био. Одма затим дође Абдак и Мада и чудише се, како сам се из тако страшне опасности избавио.

Од то је доба протекло већ десет година, ал ја се и сад с ужасом сећам како ми је било кад сам на слону јашао.

Незнам дал је наш чика Арса још жив; ал знам да ће се — ако је у животу — особито радовати, што је његова најмилија приповедка штампана.

Чудновата пригода с једним слоном.

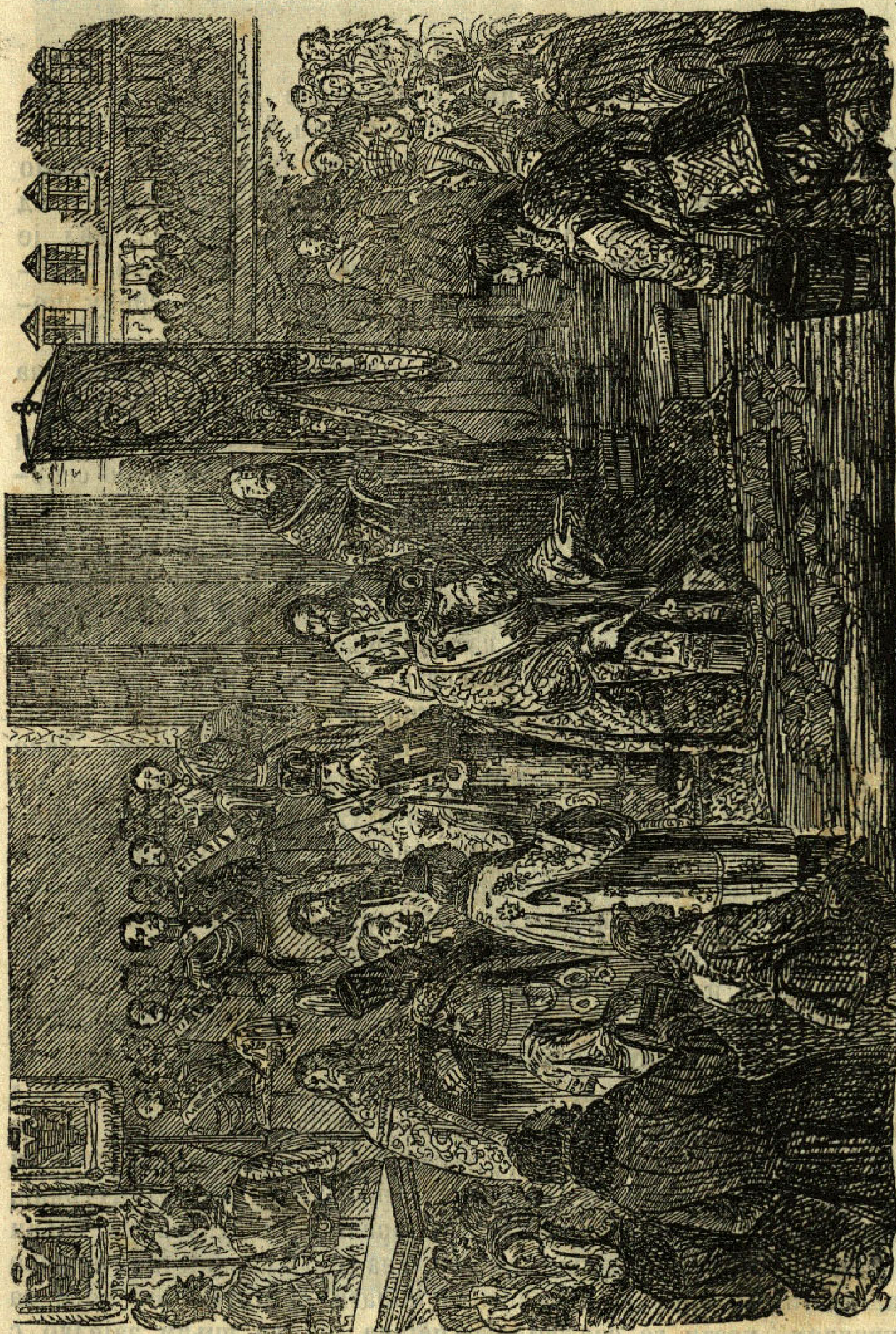
Водоосвећење о богојавленију на неви у Петрограду.

Стара света Русија, коју руски народ овако прозива, љуби, чува, и поштује свете обичаје отаца и дедова своих, 1868.

које исто и сам владаоц са својим верним народом радосно чини. Водоосвећење је најзнаменитија светковина у источној православној цркви, које она на дан 6. Јануарија за спомен крштења христовог у јордану празнује.

Пет дана пред Богојављењем прависе над невом пред јеремитажом, од гвоздени испреплетани шипака, и бојадисаног дрвета, грдни један округао павиљон. *) Четири велике иконе, украшавају четири стране труда, које је увенчано крстом. Икона која у дворац гледи предстаља крштење исусово у јордану. Патос један набалванима, који води у ово побожно зданије, усред ког је отворена у леду одушка. На дан богојављења велика чест градског клира дође у дворску капелу, владаоц и цео двор присуствује служби божијој, коју првосвећених служи. Служба ова траје од пол десет сати до подне. Мложина народа обколи бедеме и рјеку. У подне кренесе спровод у реду свом кроз један притвор дворца; барјаци, свете иконе и пјевци дворски иду напред; за овим иду послужитељи дворски, и заставе свију гардских регемента, које носе подчиновници. За овим ступа владаоц, велики кнезови, и около њи попечитељи дворски, генерал-ађутанти, велики круне достојници, савјетници и попечитељ светковине. Чим владаоц дође унутра, и ма код који врати павиљона стане, одма митрополит почне молитве, а из свег срца одговара хармочни глас. При свршетку молитава митрополит благосиља воду, код ногу његови стоећу светим крстом, ког замочи у воду нарицајући добротворство небо над морепловством; затим напуне суд освећеном водом, ког митрополит преда владоцу. Онда при ступи да благосиља заставе; избачена једна ракетла да знак топовима градским, који леже на десном брегу рјеке, у истом магновењу сви бедеме на једанпут запламе у ватри. Свечаност ова свагда је величественија, кад војство, које се по скромности по частном стражом зове, присуствује. 50.000 људи, који су у баталионе разређени, на неизмеримом простору леда, приклоњавајући главе и оружија своја при благосиљању. Сто хиљада гледаоца позорија овог, поносите зграде, који обкољавају рјеку, рика топова, множина барјака и застава, две до три стотине свештеника богато обучени; небесно пјеније дворски певаца, мложство високи савнова и власти, који над патосом стоје, издаје и показује изражавање, ком се ништа сравнити, и нигди видети неможе, до у Петрограду.

*) капела.

Водоосвећење о богојавленију на циви у Петрограду.

Д у г о н и ћ.

„Не бојсе!“ ово је име осмоугољне Београдске куле, која је сведок многи крвави борба и бојева међу крстом и подумессом, међу турцима и хришћанским јунацима, а имено Дугонићем, који својевољно живот жртвоваше, да домовину од поруге спасе. Ово се догодило 1465 год. 21. Јулија, кад је Султан Мемед са силном својом војском, и исполински топовима намислио град на јуриш узети, и тако своју срећу покушати.

21. Јулија у турској војсци могло се спазити необична живост, поједина одељења војске непрестанце су се кретале с једног места на друго, хришћани приметивши, да се турци спремају на одсудну борбу, па су се зато и сами живо спремали, да турке добро дочекају.

Поменутог дана пред вече заподене се борба међу турцима и хришћанском војском. Турци се у путеше управ на варош, по Јован Хуњади, чији су спомен верно и депо сачувале наше народне песме, називајући га Сибињанин Јанком, не хтеде их и за шанцева дочекати, него са нешто својом војском, и крстоносном, која се састајала из мађара, срба, чеха, и други народа, изиђе из вароши и побије се с турцима. Тако се отвори жестока борба, која је трајала 4 сата, у којој су турци двапут јуришили у варош, и отуд изтерани били, на послетку надвладају османлије, уђу насилу у варош, и на варошкој пијаци приметне се нова борба међу ратујућим странама. Турци на послетку надвладају у вароши хришћане, који се мораше повући у град, али тада многи главом платише своју пренагленост и храброст.

Тада се у граду догодило нешто, што је вредно напоменути. Као што су се хришћани повукли у град, и турци за њима на град насрнули, неки се осмелише, те дођоше и под саме градске зидине. Неки снажан турчин би срећан, па се узпужа на саму градску кулу, гди је тео да засади турски барјак. Неки славенин, војник у граду, по имену Дугонић, видећи намеру турчина, теде га спречити, и увати се шњим у коштац. Турчин бијаше снажан, па га Дугонић не могаше савладати. Видећи, да ће наскоро морати сустати, борећисе са турчином, увати га снажно око појаса, па се шњим заједно с куле вино доле у шанац, гди обоица нађоше јуначку смрт. (Види истор. Крстићеву.)

Ово јуначко дело ако и није могло уздржати, да јошт

Дугонић.

млоги турци у град не нагрну, и градске шанцеве не заузму, које су већ млоги хришћани, па и сам Сибињанин Јанко почели

у срцу зебсти, да се неће моћи одржати и одбрани; али гди онако јунаштво, као што Дугонић показа, одушевљава и распаљује ратнике и јунаке, тамо је на страни заиста победа, као што су и турци сутра дан побеђени, а преко ноћ оставе свој стан, и нагну бегати, носећи са собом рањена и у не-свестици султана Мемеда, који се једва код Софије у Бугарској од бегства зауставе.

Но ако ово пожртвовање јуначког и витешког Дугонића и није победу нанело, опет зато оно спада међу најзнатнијим тренутцима велике борбе, које историци па и песници успомену одважног јунака величају.

Овако јунаштво, овако одушевлење и пожртвовање за отачаство, краљ Матеја Корвин немогаше равнодушно гледати, а да се даром и поклоном краљевским не одзове, које ако витешки јунак и не осети, осети му син његов Дугонић, кога краљ Матеја Корвин за јунаштво очино, са једним добром, које се у жупанији пожунској налази, и насловом од „Шаркут“ блатнибунар обдари.

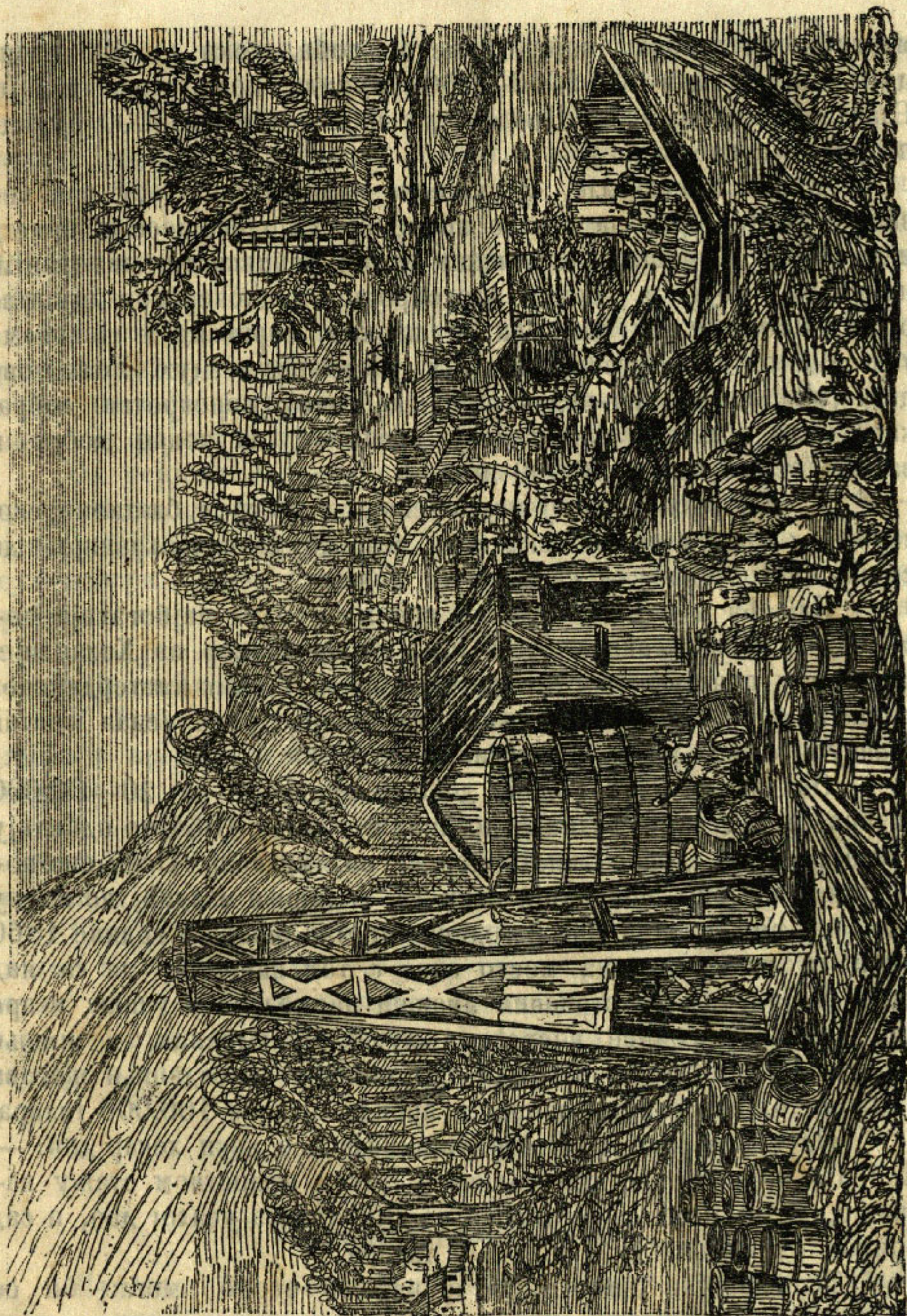

Петролеум-извори, и сјеверо-американски петролеум књазеви.

Петролеум је познат већ од хиљаду година, и звао се каменити олај „Steinöl“ и земљани олај „Erdöl.“ Извори су му јошт у прастаро доба, који су се око каспског мора, и у Персији налазили, познати били. Лако се палијо, и пламтијо је. Сусједни народи употребљавалису га за осветљење своих домова и храмова. Осим тога налазило се петролеум извора јошт и у источној Индији, и по многим околинама Европе.

Петролеума има данас и у сјеверној Америци, но не као ново изобретење, почем је тамо средина од петролеума. Било је већ у Пенсилванији од пре пол пређашњег стољетија извора са лековитим петролеумом, који се јошт и данас по апатекама под именом „Serpasöl“ налази. У западној Виргинији црпили су опет из малих језера и извора вуном, т. ј. мећалису вуну у изворе, и кадсе напила вуна, цедили су из ње, петролеум; али прави доодак од американских петролеум извора у корист индустрије почео је тек 1859 године.

Те исте године завеоје неки енглез по имену Драке петролеум-трговачко-друштво, ископо је један извор од 690

Петролеум извори.

стопа дубок, из ког је на дан по 400 галона петролеума добијао. Извор овај у околини Титусвилле, данас је средина од пенсилванског петролеума. Овде на близу пронашлису се још

многобројни извори, које од неког доба, неки од 600 стопа дубљине, на дан по 1000—1500 буради петролеума издаје. Славни Мапле-грове, и Нобле-веле за неко време 5000 буради петролеума набавилису.

Место Титусвилле, и сусједне вароши, које су пре незнатна места била, за кратко време брзо подигошесе у богате и цветајуће вароши. Становници су им фабриканти, лиферанти, инцинири, који у корист многобројног акционерског друштва раде. Цео предјел напуњен је парним справама и машинама тако: да од лупе и звиждања тих, разлежесе ваздух. Усљед ове цветајуће петролеум-индустрије, добиласу непокретна добра, као земља и миљци тако велику вредност, да ланац добре и ваљане земље вреди 30,000 долара.

У овој раскомаданој неуређеној, и у сред блатноморској земљи, одомаћи се са свим нова петролеум-аристократија, да се на место једне, са свим друга покаже.

Највећа и најпоштованија, ако и не одма најбогатија породица у Пенсилванији, Хан Жан Хеедекоопер из Холандије, који се у почетку овог стољетија као заступник амстердамског друштва у Пенсилванији овамо настанио, узме један знатан квантум земље, ланац по шилинг.

Ова земља за 4 године дође у вредност на 20—30,000 талира, а сад на 6 милиона долара, и године 1864 по одбитију свега расхода, донесе чиста доодка пол милиона. Осим ове породице има јошт могућнији неки 23. годишњи младић, по имену Јован Стееле, који пре 5 година сиротан беше, а године 1860 узме га нека удовица место сина с том намером, да га над свим својим трудно стеченим имањем насљедником учини, и пре две године догодисе несрећни случај, и удовица, и имање јој изгоре, а посинак насљеди-сво имање; и садашњи његови приходи од петролеум-извора, и аренда, износе 100,000 талира.

Од овога јошт многобогатији налазисе неки лекар док: — Екберт, који се пре три године у таком жалостном стању налазио, да је цело своје имање за 300 талира узалог дао, а сад приход му износи на дан, 3000 талира.

Многобројне овако нагло обогачене особе, могло би се овде јошт на бројати, као неки Ринолет, који је прави петролеум Ротшилд. Петар Хаас слуга, који је незнатно добро своје са 250,000 долара, и отуд 5000 талира годишњег прихода, заменуо.

Да би читаоц поњатије имати могао о своти, коју петролеум-индустрија годишње доноси, усуђујем се овде напоменути,

да су прошле године петролеум-извори, неколико милиона више прихода донели, него 4 немцке краљевине, као Бајерска, Виртемберска, Саксонија и Хановера; више него Аустријско бродарство кроз увоз и извоз; а нешто мање него што Енглеска једнонадруго годишње од еспапа, које у сајузним варошима и провинцијама шаље, добија, што од прилике у чистом злату 125,000 фунти износи, и које петролеум-индустрија јошт у повоју наодисе.

Заиста дивитисе мора човек, кад помисли на ово нагло и грдно обогаћење особа, које се од блатни и нечисти петролеум извора од већ обогатише, да као неки књазеви, кавалери, и деспоте, на сјајним колесима по Невјорку и Филаделфији, изгледају.

Од успјеха ове индустрије заводесе сад свуда акционерска друштва, да ново ово сокровиште земље истражују, и оживотворе. За нас су сад од највеће ползе галицијански петролеум-извори, којих приходи срећним корацима корачају. Тако пређашње године у Станиславу и другим местима 40,000 центи разаслато је, и надати се, да за неколико година аустриска монархија, неће имати нужду настран петролеум.

У Италији и дољно подунавским кнежевинама такођер енглеска и француска акционерска-друштва раде на произвођење петролеума.

У јужној Русији кораци су, ради доодка петролејског, учињени, но јошт је незнатан. Најбогатији су засад извори у Пенсилванији.

Читајући сваки дан о новоизнађеним петролеум-изворима, читамо и о новој ползи тога. О разним употребљавањем петролеума могла би се цела књига написати. Он се у највећој мери, и то као лек за ране, красте, и друге случајеве у потребљава, које је о том посведочено.

Народна приповедка.

Путовао цар кроз њеку велику пустару, спази на пустари стан, и пред станом старца гдје плаче. Цар пође управо старцу, назове му Бога, и запита га: „Која је теби голема невоља, старче, те тако горко плачеш и јецаш?“ Старац јецајући одговори цару: „Плачем зато што ме је отац мој јако истукао.“ Зачуђен цар запита старца: „А гдје ти је отац?“ Старац плачући рекне: „Ено га у соби.“ Уђе цар у собу, и затече јошт

сјећег старца гдје сједи за столом, и котарицу плете. „Помоз Бог старче!“ рекне цар и овоме. А он му одговори: „Бог помогао,“ и остане при своме плетиву.

Цар: „Је л' ово твој рођени син старче, што пред кућом плаче, или ти је пасторак, или је посинак?“

Старац: „Нити ми је посинак, ни пасторак, већ баш мој рођени синак, један једини.“

Цар: „А што плаче онако, као рекао би горко јеца и завева?“

Старац: „Плаче за то, што сам га мало пре био избио и оштро карао.“

Цар: „А за што си га онако стара, као и сам што си, био и карао?“

Старац: „За то, што није слушао мога отца а свога дједу.“

Јошт већма зачућен цар запита: „Зар и ти имаш јошт жива отца, и гдје ти је отац?“

Старац: „Имам Богме, и ено га ви'ш“ показујући прстом к пенцери, „гдје оре.“

Цар у чуду изиђе из собе на поље и упути се управо к ономе што оре: „Помози Бог старче!“

Ст. „Бог ми те помогао!“

Ц. „А ко ти је оно што у соби плете, ко ли оно што пред кућом плаче?“

Ст. „Ко плете син, а ко плаче унук.“

Ц. „Па што ти унук плаче?“

Ст. „Што је био бијен од отца свога.“

Ц. „А за што га је отац био?“

С. „Зато, што није слушао моје заповјести, па зато и неће доживјети оних година, које ја живим, и које ће отац његов, ако Бог да.“

Ц. „А које су твоје заповјести?“

Ст. „Стар буди у младости, пази три и седам.“

Ц. „Ја неznam шта ће то рећи: Стар буди у младости, пази три и седам.“

Ст. „Ти незнаш; он знаде, па не хтједе да се чува.“

Ц. „Старче, тако ти старости, и твоих година, реци ми шта је то?“

Ст. „Хоћу. Стар буди у младости, то ће рећи: чувај младост и снагу, па ће и она да сачува твоју старост. Шта год радиш, ради полако, али једнако. Стаће те лако, и опет си у послу отишао далеко. Пази три, то ће рећи: хљебац пре три дана печен не једи, јер крв није, троши и квари. И ту моју

заповјест није слушао унук мој, од јучерашњега је хљеба јео. С тога он већ неће доживјети моих и отчиних година; па зато је и био бијен, да то више не чини и да не дочека гора вјека. Пази седам то ће рећи: седми дан да чува, и Богу посвети, а при свему своје грјехе каје, и покоја своме тјелу даје. Чини и ти тако, па и другом кажи. Ко те заповјести усчува, неће се кајати. Мени је мој прадједа, кад је посље триста љета на самрти био, то рекао, па је онда Богу дао душу, и на онај свјет отишао. Јошт ме је заклео, да и сваком, ко ми амо у стан дође, то исто кажем.“

Цар кад саслуша старца, врати се у своје царство и приповједи бољарима своима старчеве заповјести, с којима је исте хранећи дубоку старост дочекао, и у царству своме у срећи и здрављу задовољан поживјео. (Из збир. Ђ. К. Стефановића.)

Модерна романтика.

(Продужење из „Седмице.“)

Два пријатеља Пера и Никола пођу из Новогсада у село Б. и у Карловцима на једним сремским колима вадилу су цедуљу за калдрму.

„Дакле, господари, ми ћемо даље од Карловаца?“ запита их њиов кочијаш стакњивајући палцем своју лулу.

„Далеко даље,“ одговори му Никола.

„Е, та ми се нисмо погодили,“ примети Сремац намичући своју кабаницу.

„Ништа зато, Јеротије,“ рекне му опет Никола; „само добро вози, па се за плату небрини; бићеш добро наплаћен.“

Јеротије слегне раменима и почем је неколико; гоздино му тане, цаба и кирије и т. д. промумлао, седне на кола, притегне узде жеравима и као птица пролети кроз Карловце.

„А Бога вам, господари,“ почне опет Сремац, кад су већ на Банстоу били, „да ви нећете што замерити, што ћу вас ја питати?“

„Боже сачувај,“ одговоре обоица.

На тај одговор извади Сремац свој кремен и оцило, и почем се по сата крешући сваки час освртао и своје господаре испитателним погледом мотрио, изусту напоследку сасвим лагано и то наравно по сремачки преко кимиша:

„Идете л' ви по вилајету коже куповати?“

„Ниси погодио, Јеротије.“

„Онда јамачно продајете пантљике,“ рекне нато Јеротије сасвим сигурним гласом, као да другчије неможе ни бити.

„Е, мој Јеротије,“ почне сад Пера шалећи се, „ни то ниси погодио. Још незнаш ти, кога возиш. Ми смо ти, брајче, сваки по дванаест школа изучили.“

„По дванаест школа?“ повтори Јеротије вадећи лулу из зуба и избегеним очима сматрајући своје господаре.

„Да, по дванаест школа,“ потврди Пера, „и сад идемо по вилајету као грабанцијаша, да водимо облаке.“

„Ијди да водите облаке?“ повтори опет Сремац намичући свој шешир на очи; „пак зашто идете сувим?“

„Јербо су нам аждаје,“ прихвати сад Никола сасвим озбиљно, „остале у перлеском рити.“

Јеротије на ово ућути; први пут извади камцију из лотре и стане коњима претити, кои као муња полетише уз брдо. Кад пак сусретне неколико кола, која су му на сусрет ишла, заустави своје коње, и ништа своим господарима нарекавши, сиђе доле, натуче шешир још већма на очи, скине на брзу руку једну левчу и затим и непогледавши своје господаре, замане на њих левчом и продере се:

„Доле с кола, паба вам кирије!“

Наши се господари нађоше у чуду.

„Та мани се, Јеротије, тога посла! Ми смо људи као и ти, и само смо се шалили, да водимо облаке; то није истина, јер ћеш ваљда и сам знати, да свети Илија на четир“ — —

„Доле с кола!“ навали Јеротије наново и неслушајући им рече; „да сте ви људи као и други, те би се ви погађали и казали куда мислите ићи, а не терај у вилајет!“

„Та немој, Јеротије, бити дете!“ рекну му ови мало поплашени.

„Људи!“ повикне сад Јеротије на путнике, кои су међу тим кола зауставили, да чују зашто се овде свађа, „ако нисте видели грабанцијаше, ево их!“ показујући руком на Перу и Николу, „ово су! Хоће по нашем вилајету да воде облаке и лед да нам на усеве навуку! — Доле с кола кад говорим!“ окрене се опет на своје господаре и замане левчом на њих, „у перлески рит ид'те ви па водите облаке, а не по нашем вилајету!“

Путници, кои сада разумеше, шта је, поскачу са своих кола, и сваки са левчом у руци стане љубопитљиво, али поиз-

далека гледати грабанцијаше, кои видећи да нема шале поскачу са кола, узму своје путничке торбе и упуте се пешице на леву руку управо у винограде.

„Тако!“ рекне Јеротије сасвим задовољно мећући левчу, „тамо ви идите а не у Срем. — О чуда, људи!“ окрене се путницима, „јесте л' видели комендије, где ја мал неповедох грабанцијаше у наш вилајет!“

„А где си их нашао, пријане?“ упитају га ови зачуђено.

„Та, брате, на кантару!“ рекне им Јеротије; „али ко би се на то сетио? Изгледају, као и други људу! Штета само што им нисам мотрио на ноге, јер кажу за њих, да имају козије ноге. — А, Јеротије,“ продужи сам себи говорећи, „нећеш ти више на кирију! Кад су мени стари људи приповедали, да су кугу или колеру у кирију возили незнајући ко су, ја сам им се смејао; а гле чуда; о ва им оца!“ крстећи се рекне, „а ја натоварио грабанцијаше да возим! — Сбогом, браћо!“ и с отим седне на своја кола, притегне узде коњима и за тили часак нестане га у равници Срема.

Путници преко винограда пешке оду у Крушедол, да друга кола нађу. Пера се смејао а Никола је проклињао гвоздену своју судбину, која га тако брзо већ поче гонити.

Тако и томе подобна говорио је Никола целим путем, а Пера му је само са: јест и није одговарао, док недођоше напоследку у Крушедол. Ту погоде једна кола до Ђ., седну одмах на њих, али су се добро чували, да се са кочијашем много неразговарају.

Дијалог из нашег живота.

Берберин и домаћин.

Берб. Слуга сам покорњејши, господине. Како сте? јесте л' угодно почивали, што лепо сањали? како се находе на високопочитајемом дому? наша милостива госпођа, господа дечица, и сви остали?

Дом. Ху, човече! Ко ће ти на тако дугачке комплименте одговарати? Немам ти ја ни жене ни деце.

Берб. Молим за опроштење; знате моја је дужност за све питати, и све знати.

Дом. Шта рече? и све знати?

Берб. На служби молим покорно. Зар не знате, да како берберин на врата, таки господа питају: „Но, бербо, шта је данас ново?“ Пак у зао час, кад им неби знали ништа казати. Кад већ ништа нема, онда морамо што измислити, да за време, док пенимо сапун, бритву оштримо, и убрус застиremo, госпoду забавимо, особито том случају, знате молим вас, ако су тупе бритве.

Дом. Онда?

Берб. Е, онда морамо из петиних жила наставити, питати, скоро одговарати, смејати се, ћаскати и т. д., да господа непримете, како им је око шије.

Дом. О том сам подпуно уверен, јер ту вештину, чини ми се, баш ја сад осећам.

Берб. Е, богавам! А зар други некрпе тако исто од првог до последњег? Па само кад би могли сви на тако вини начин окрпити, као берберин, т. ј. са мало труди, која ако искру на њу бациш горе, ако — е — опростите молим, баш сам срећан, да могу у делу примером осведочити, ако је велим, овако, као вама, на мало крви метнем. Она видите припија и лепи се.

Дом. То је, бербо, све лепо; само за други пут нежелим од тебе примера трпити.

Берб. Без примера, молим покорњејше, нема јасности. Ето, рана је већ сува, као да је није ни било. Камо срећа, да и други тако исто своје погрешке притајати, или скоро поправити могу!

Дом. На пример!

Берб. Благодарим! Ја сам толико срећан, да само од мене примера тражите; ја ћу бити слободан, у свакој струци примере вам показивати.

Дом. На пример! Дед' покажи твоју вештину! Онај младић с калајбућом на глави, на једно око кан'да није жврљаив, ко је? и зашто скупљеним оним другим младићима, метнувши прст на чело, љутећи се нешто приповеда?

Берб. Ја знам — само прво имам приметити, да је оно ехт париски цилиндер на глави тога младића, и да он није на едно око жврљаив, већ да је à la mode кратковидности своје ради тако названи цвинкер или блицер на око метнуо.

Дом. Хиљаду пута за опроштење, бербо! Видиш, ја сам прост човек, пак незнам, шта је све, а камо ли да знам, како се по имену зове. Дакле говори; шта знаш даље?

Берб. Ја знам, да је тај младић заједно са свима онима,

кои око њега стоје, и преко и уздуж цивилизован и да се он своим друговима тужи на гемајнхајт простог овог света, а највише пак на неке тако назване учене људе, кои су највише учинили, да је он са једног ноблбала сбог тога, као што сам вели, аусишмајсован био, што се озбиљно противио игрању нашег кола. Ено чујете, како лупа песницом о свој штапић и виче. „Ко би се надао, да ни интелигенција наша још није цивилисирата! Тешко нама! ми смо са нашим изображењем у сто година натраг бачени!“

Дом. Ала богати, бербо, кад све знаш, знаћеш ми сигурно и то протумачити, како то може бити, да учени свет, кои је такођер по цивилизованом свету ишао, није опет зато цивилизован?

Берб. Знате, молим вас; видите, то је ствар више округла, али лако опет излази и на четир ћошка. Има и учених људи, кои су цивилизовани, т. ј. изображени на неку форму, али по већој чести нису изопачени.

Дом. Ја од свега тога ништа неразумем! Кажи ти то мени на просто: шта то значи бити цивилизован, и то на неку форму како велиш?

Берб. Молим покорно! Цивилизован бити у најширем смислу значи: пуне руке прстења имати, златан ланац носити, или хоћеш нећеш кратковид бити; по моди ићи, т. ј. сбог тесних ципела и жуљева на левој нози рамљати; приликом посјештавања христовог гроба, у цркви код њега на немачком језику фрајлама курисати; за литиом идући помешати се међу женске и тамо quoique и рагсеque на сваки начин опет кур правити — једном речи: цивилизован бити значи у Бечу, Пешти, Паризу и т. д. сладком тати свом коју хиљадицу из цепа поплашити, а од изображеног света све оно попримати, што прости свет глупоумијем своим за изопачено изображење сматра.

Дом. А то се изображење велиш —

Берб. У том састоји, да се одмах како се из цивилизованог света у свој за вичај дође, све оно немилице грди и худи, што је наше, а хвали, што је туђе, ма то било и наопако; јер само са таким песмом може се у друштво модерне цивилизације ступити, иначе наравна ствар, и сами би вращи викали: Мартин у Загреб, Мартин из Загреба! — Знате, то би опет сасвим било енглиш, јер —

Дом. Доста, доста, бербо, ако Бога верујеш! упрепастићу се од чуда! Али кажи ти мени, молим те, како то може бити, да се што хрђаво од тог цивилизованог света може примити,

кад сам ја из књига разумео, да је то најизображенији свет?

Берб. Хе, хе, — знате молим вас, и у најчистијем житу има кукоља, а видите у нашој лепој прелепој земљи немогу да расту велике турске лубенице, нити турски дуван —

Дом. То је, драги бербо, да што ми ти да што! Ја те сада нисам ништа разумео.

Берб. Ја опет велим: без примера нема јасности; то ће рећи, да су наши цивилизовани младићи од части оно попримали, што се и у изображеној књизи пише да је лудорија, а од части су пак нешто од оног изображења у наш завичај донели, што још није за наш свет, а можда неће никад ни бити.

Дом. Уф, уф!

Берб. Чујете л' молим вас, како опст говори онај, што коси руке као сремачке левче, ономе до њега, што идући сваки час главу доле сагиба, рекао би да су га муве нападе: „Хер! ја немогу да конципирам, како би се на једном ноблбалу могло коло играти, кад је коло само код паора или највише код мајстора у моди? Неби ли тим нобилитет бала онога часа изчезнуо, како би се такав паорлук у њега уселио? Мајне херн, то се зове: хајст никс, кад свет ни толико разума нема, да може увидети, да и сама реч „коло“ ни слуга није изображеним играма, као што су: ланс, кер, паризијен, цеперлполка и т. д.“

Дом. А зар су заборавили ти младићи, да је коло понос њиховог народа? Стиде л' се они коло играти, то се досљедно и сами себе морају стидити; јер коло је духом њиховог народа произведено.

Берб. Ху, забога, господине! Немојте тако јако викати, јер ако чују, биће нас свакојаких; а ја само то знам: док је моих цивилизованих младића, донде ће и за моје кунтове доста новости бити.

Дом. Е, бербо, баш си беда!

Берб. Слуге смо покорни! Сутра ћу имати част друге вам новости јавити. Слуге смо!

Дом. Да си поштен и благословен!

Берб. (који је отишао био пак се опет враћа.) Знате, молим вас, шта сам сад опет чуо? опростите —

Дом. Да чујем?

Берб. Дошао је, знате, онај, што ви мислите, да је жврљав на једно око, код оног сувог дугачког адвоката, и иште, да му пише једну инштанцију puncto еренбелајдигунга. Да ви-

дите, што ће сад кирије да буде; само се, молим вас, претрпите до сутра, све ћу вам јавити.

Дом. Да ти мораш већ све знати!

Берб. Несме фалити! Само док одем код тог адвоката; него знате морам мало доцније, јер тамо је опет сада све по адвокатски; наред да вас Бог сачува! чизму ћеш наћи на столу, капут на патосу, мумакаве у јоргану, а иштанцију у пљуваоници; али право опет зато иде као навијено.

: Дом. Добро, добро, бербо: дакле сутра друге новости?

Берб. Слуге смо! (одлази.) (Из Седмице.)

Право човјекољубије.

У Француској живи један кардинал, који већи део дохода свога троши на подпомагање сиротиње, а сам се с малим задовољавао. Једанпут опомене га дворишица његова, да су му хаљине обветшале, и да би требало нове купити, а Владика одговори: Сиротиња нема леба, а моје хаљине могу још за које време послужити. Други пут заште дворишица од кардинала новаца да му купи кошуље, и буде опет одбијен на даље. Сад се присети служитељ, како ће свог господина с кошуљама снабдјети, па га после неког времена замоли да њеком сиромасу 12 кошуља поклони. Добротворни муж, одма извади новце, за колико се 12 кошуља купити могло, и да му их. Служитељ купи кошуље, па их у орман владикин остави. Сутра дан хтједе се Владика пресвући, и кад опази нове кошуље запита дворишицу, како се усудио њему кошуље купити за оне новце што су сиромасу намењени били. На које служитељ одговори: Истина је ваше Високопреосвештенство да сам ја за Ваше новце сиромасу кошуље купио, али тај сте сиромас ви сами. (Из школ. листа.)

Преповедчица.

Неки трговац из Берлина, који је имао велики гвоздени новчани сандук, радије је пре мало дана доподне, сам у свом дућану, пошто су му млађи његови отишли били. Код себе имао је двоје своје дечице, једно од 9 а друго од 10 година. За време радње падне му на ум, да има нешто у свом стану да

оправи, тако остави свој дућан на старијем детету, и заповеди му, да пази на дућан и на сандук, ако би ко случајно у собу дошао. Деца, кад их отац остави саме, дођу к отвореном сандуку, и један по један улазилису у њега, и излазили напоље, отварали и затварали врата, док старије дете најпосле, да покаже млађему, како он јошт боље уме, уђе у сандук, а млађи брат затвори врата. У том истом магновењу чују они, гди им отац иде, поплаше се и у страу претисну јако врата од сандука, бравасе одапне и вратасе забраве. Отац чим уђе унутра, одма на први поглед позна да се нешто догодило, чује неку лупу од затвореног детета по сандуку, хтеде одма отворити, ал нема кључа, јер кад је отишао, оставио је кључ у сандуку, који је заједно са дететом забрањен. На срећу имао је у свом стану друге неке кључеве, које брзо донесе, отвори сандук, и нађе дете, — премда је само 5 минута од како је забрањено, изван себе; јер неимаше довољно ваздуха за днање, извади га из сандука и дете дође к себи. Зато није добро децу саму код куће оставити, и на њи се уздати, јер лако могу рђава сљедства произићи.

П Е С М Е.

Јека од гусала.

Од онога дана чемернога
Кад је Србско пропануло царство
На Косову пољу јадовиту
Србни трпље муке свакојаке
Од Турака грдни зулумћара
И препишта у ланцима тешким.
Све што му је најмилије било
Већ његово смело бити није.
Дивна поља и ливаде тучне
Прегажене беху од Турака,
Лепа села и вароши красне
Постадоше станиште Турака.
Где бејау куле и кубета
Ту се дижу Турска мунарета,
Где с' појау песме божанствене
Ту урличу оце и дервиши,

Где је Србин живовао лепо
Ту се Турски баше јањичари,
Где је песма орила се дивна
Ту је мучна овладала чама. —
Србин сеје а Турчин пожњева,
Србин гаи а Турчин ужива,
Србин ради а Турчин се слади,
Србин роди а Турчин одводи.
Србска земља Турски спаилуци,
Србска чеда Турски заточници,
Србске сабље о Турским бедрима,
Србско благо у Турским рукама,
Србске токе на Турским грудма,
Србско злато на Турском оделу.
Турски коњи Србске газе мајке,
Турске псине Србско стадо даве,
Турска пушка Србина погађа
Турска сабља Србску главу сече.
Нигде мира за Србина нема,
Нигде станка нит весела данка!
Код својега толикога блага
Србин поста убого сироче,
Код толике своје госпоштине
Србин поста слуга без динара.
Место паса свилена и сјајна
Липовом се ликом опацао
Место тока сребрни и златни
Лед згрудвани прса му покрива.
Место бојна мача пламеног
Штап слепачки десницу му краси,
Место тешке диван кабанице
Покровац га просјачки одева,
Место дома и дворова лепи
По гудура Србин се пребија,
Место цркве и храмова сјајни
Што-но Србљи Богу подизали,
Студен камен у пећини ладној
Беше олтар србски молитава! —
Срб се пење на врлетне стене
Ил увлачи у провале брдске
Да избегне турско самовољство.
Не бои се међеда ни вука

Нити други грабљиви зверова
Тек с Турчином да на близу није
Е је Турчин гори од међеда
Е је Турчин грознији од вука! —
Све процвије у невољи тешкој
Све проклиње дан рођења свога,
У утроби чеда проплакала
Толик' муке беху пристасале!
Тако траја четири стотине
Тако Србин у окови ништа,
Док се Богу сажалило није
Те послао зраку спасоносноу!
Тад Србину заиграла душа
Подиже се велико и мало
И све што се Србином назвало
У Србији земљи ојађеној.
Машише се шуме и оружја
Машише се горе и планина
Прибраше се у чете ајдучке
Прибраше се и заверише се
Да се бију и краве с Турци
Да их гоне и да ји тамане,
Е је дошла у подгрглац душа
Е су јади превршили једом.
Мал' по мало отвори се војна
Те потресла цара у Стамболу
Задрмала турску царевину
Зачудила осталу Јевропу
Разагнала своје зулумћаре
Задобила што желела била.
Али срећа никако недала
Да с' избави свеколико робље
Е већина оста у окови
Јадујући Богу вапијући.
Ал је небо над земљом високо,
А земља је преко мере тврда,
А на земљи безчовечни Турци,
А Турци су Србски мучитељи,
А спасења мученику нема —
Нема ува да би јаук чудо
Нема срца да би зажалило
Нема душе да с' одзове души

Нема људи да избаве људе!....

„Ој свијете огрејано сунце

„Да ли ајеш да л' неајеш за ме

„Дал' би тео па неможеш само

„Ја ли нећеш па се изговараш?

„Што ме гледаш у рукама туђим

„Што ме гледаш на мукама тешким

„Што ме гледаш на оштроне ножу

„Што ме гледаш на грозноме кољу

„Што ме гледаш у тамници ладној

„Што ме гледаш у Турском синџиру

„Што ме гледаш те ме неспасаваш.

„Што не гледаш да ме ослободиш???

Вако цвиле невољни Бошњаци

Преко Дрине преко воде бујне,

Вако цвиле тужни Ерцеговци

Уз приморје туђега Србинства,

Вако цвиле Србљи арбанашки

На Косову и око Призрена

Вако цвиле кукавни Бугари

Међ' Балканом и Дунавом ладним.

Вако цвиле ал' јим' асне није

Горко цвиле ал' помоћи нема.

Залуд суве пред очима слепим,

Залуд јаук кад су уши глуве! —

Европа се поноси и фали

Да се бори за слободу људства

Да војује противу тиранства

И да сипа луче просвећења.

Ал залуду сва та фала њена

Кад невиди крвава варварства,

Кад нечује мученичке ваје

И кад неће за јаде да аје! ...

Ој Србине мој брате рођени

Ој Србине мучениче давни

Неуздај се у помоћ туђинску

Помоћ туђа наплата је скупа

Неослањај с' на љубав туђина

Љубав туђа горчила је пуна

Ко у себи доста снаге нема

Томе туђа недаје мелема,

Ко од другог помоћи изгледа

Том најслађи залогај преседа,
Ко у туђу мишицу се нада
Тај имаде још много да страда
Ко у туђој своју срећу тражи
Тај варљивом тек се сликом блажи
Па чуј Србе, о мој драги брате!
Туђа беда нек је наук за те
Само слога Србина Спасав
Тако Србу писано на грбу.

Драгашевић.

ДОМАЋА СРЕДСТВА.

* **Лек противу кашља.** Треба истући ситно жута шећера, и метути у издубљену роткву, па држати дотле, док ротква не пусти сок, па онда изјутра, у подне, и увече пити.

* **Лек противу зубобоље.** Узети лист од жалфије, или калопера, поквасити га, па онда савити и метути у шупљину зуба; или лист метути на месо гди боле; друго средство: вруће млеко држати на зуб, или шњим испирати уста, и бол ће престати. Треће средство: бибера, бела шећера, и соли, од свачег на вр' ножа узети, ситно истући, заједно смешати, и на свећу угрејати, па кад се истопи, оставити да се олади, и онда у шуплину зуба метути, и зубобоља престаће.

* **Лек противу грознице.** У црну кафу на цедити лимуна, па пре него што грозница појави се, пити.

* **Лек противу пролива.** Скувати само у води густо криза и јести; или размутиту штирка и пити; или шипкове јести, или црне јагоде у вино скувати, шећером осладити, и на штекрце јести, па за 24 сата престаће.

* **Лек противу затвора.** Скувати у чист лончић од сатљика у води од сенефа лишће, са шећером за сладити, и једну или две кашике попити, и пробиће.

* **Лек противу водене болести.** Корен од перунике осушити, па онда као обичан теј скувати, дванут на дан пити, и на поган кумринску кадити се.

— „Јел богати Мито,“ запита један младожења свога пријатеља познајеш ли ти ту господичну Малчику Н. је ли каква? „Незнам је баш тако брате, но има 10,000 а говори се да је онако прилично и лепа.“ Доста, доста — — та то мора бити баш прави анђо.

— Србин и чивутин препираше се који су бољи трговци, срби или чивути? Чивут је набрајао своје врлине, ал на то ће браца казати: све је то ништа, какви сте ви трговци? Ви кад вам је светац затворите дућане па онда у синагогу, ал ево ми и на дуове широм отворимо дућане, макар да народ ретко у благ дан пазари. Чивутин кад је ту валу чуо, мал се није левом руком прекрстио.

В А Ш А Р И

у војводству Србији и Тамиш. Банату.
назначени по старом календару.

(Н. К. значи: Нови Календар.)

- У Ади 7. Марта, 3. Јуниа, 13. Окт.
„ Алибунари о Дуови и о вел. Госпоини.
„ Алмашу 28. Јануар., 19. Априла, 2. Септ., 10. Нов.
„ Апатину 28. Фебр., 28. Априла, 12. Авг., 3. Новемб. (Увек се пре у понедел. држе.)
„ Араду Нов. 17. Фебр., 4. Јуниа, 6. Октоб.
„ Баји 12. Април., 10. Јулиа, 9. Септ., 24. Новемб.
„ *Бачу прве Нед. римск. Вел. поста. 1. Маја о Дуови 15. Авг., 7. Септ., 28. Октобра по Н. К.
„ Бездину 1. Марта, 4. Јулиа, 17. Септ., 7. Новемб.
„ Белој Цркви 11. Јуниа, 6. Окт. (Дан пре марвени вашар.)
„ Беодри 24. Апр., 27. Авг., 20. Окт. (Дан пре марвени вашар.)
„ Беочину (Монаст.) о Спасову дну.
„ *Бечеју (Турск.) Цветне Нед., 7. Авг., 3. Окт. по Н. К.
„ Бечеју (Стар.) 23. Јунија, 3. Окт.
„ Бечкереку (Вел.) 17. Фебр., о Спасову дну, о Преображењу, 30. Септемб. (Од 1. Јануара по Н. К. до другог вашара сваког вторника марвени вашар.)
„ Бешенови (Стар.) 3. Маја, 3. Окт.
„ Бешенови (Мон.) 15. Јулија на Кирика и Јудиту.
„ Билету 14. Марта, 3. Јунија, 28. Септ.

- У Бокшану 12. Април., 25. Април., 12. Септ.
„ Бузијашу 13. Јулија, 19. Септ.
„ Буђину 23. Марта, 12. Јунија.
„ Винги о Спасову дну, о Вел. Госп., у Нед. по крстову дну.
„ Врањеву 1. Маја, 18. Окт.
„ Врднику (Мон.) 15. Јунија: о Св. Кнезу Лазару.
„ Вршцу 2. Фебр., у Нед. цвет. 27. Јулија, 16. Окт.
„ Вуковару 19. Априла.
„ Гргетегу (Мон.) 9. Маја о прен. мощ. Св. Николе.
„ Дети 24. Апр., 1. Септ. Дан пре марвени вашар.
„ Дивошу о Петрову дну, о Вел. Госпоини.
„ Догначки 27. Августа.
„ Ердевику 21. Марта, 17. Септ.
„ Жабљу 3. Апр., 8. Јунија, 17. Септ.
„ Жомбољу 14. Марта, 17. Јунија, 27. Авг., 30. Окт. (Два дана пре марвени вашар.)
„ Земуну о Ћурђицу и Крстову дну.
„ Зичидорфу 23. Марта, 3. Окт.
„ Илоку 1. Јунија, 21. Јулија, 11. Окт.
„ Инђији 21. Маја, 21. Нов.
„ Иригу 22. Јануар., 12. Април., 27. Августа, 13. Нов.
„ Каменици 21. Апр., 10. Јунија, 6. Окт.
„ *Канижи (Бачкој) на свјетлу Среду, 16. Маја, 24. Јун., у Среду после Св. Лорента по Н. К.
„ Канижи (Банатс.) пре 19. Апр. у Понед. — У Понедељ. по Св. Илији, 22. Октобра.
„ Карансебешу 21. Апр., 25. Септ. заједно и марвени вашар.
„ Карловци (срем.) 16. Марта, 20. Јунија, 22. Авг., 20. Нов.
„ *Кикинди (Вел.) 5. Маја, у Нед. пре Петрова дна, 20. Септ., 4. Дец. по Н. К.
„ Ковеждину (Мон.) 14. Јануар. о Св. Сави.
„ Ковину о Св. Ћурђу, о Св. Димитрији.
„ Ковиљу (Мон.) о Св. Арханг. Гавр.
„ Комлошу 21. Фебр., 3. Јунија, 20. Авг.
„ Кружедолу (Мон.) 30. Јулија, о Св. Ангелини Десп. Срб.
„ Кудрицу 19. Апр., 4. Окт.
„ Кули 17. Апр., 12. Јунија, 25. Јулија, 3. Окт. (Заједно и марвени вашар.)
„ Липови 19. Апр., 19. Јулија, 8. Септ., 13. Нов.
„ Лугошу 29. Јануара, 28. Апр., 20. Јунија, 9. Окт.
„ Митровици у Нед. Цветну, о Спасову дну, Св. Петру и Павлу, 17. Септ.

- У Мокрину 2. Фебр., 9. Маја, 8. Авг.
„ Модошу 17. Јунија, 12. Авг.
„ *Морицфелду 2. Нед. у Мају, 2. Нед. у Авг. по Н. К.
„ Новом Саду 9. Марта, 7. Маја, 29. Јунија, 18. Окт.
„ Новом Селу 25. Фебр., у Нед. Тројст., 14. Септемб., 1. Новемб.
по Н. К.
„ Оравици 21. Април., о Св. Илији, 2. Септ., 13. Нов.
„ Осјеку 8. Јануар., 12. Април., 8. Јулија, 6. Окт.
„ Панчеву о Петрову дну и малој Госпоини.
„ *Пазову 1. Фебр., о Св. Илији, о сви Свети по Н. К.
„ *Падини 25. Јануар., Нед. Рогате, 14. Септ. по Н. К.
„ Паланки 21. Април., 22. Септ.
„ Пардању 4. Маја, 4. Септ.
„ Перлезу 15. Јунија, о Св. Михаилу.
„ Перјамошу 12. Април., 3. Јунија, 15. Септ.
„ Прибиној глави (Мон.) 13. Јулија.
„ Петровцу 23. Фебр., 27. Април., 14. Августа, 29. Окт.
„ Раковцу (Мон.) 1. Јулија, на Св. Косму и Дам.
„ Ремети (Мон.) 24. Јунија о рожд. Јоан. Кр.
„ Реметици (Мон.) 1. Окт. покров. Богор.
„ Руми на цвет. Четвр. о Вознес. Христ. о Петрову дну, 17. Септ.
„ Рекашу 12. Фебр., 12. Јунија, 20. Окт.
„ Решици 4. Априла, 25. Јулија, 19. Септ.
„ Ритбергу 5. Априла, 1. Септ.
„ *Сакули о Брашанчеву у Понед. и после сви Свети Н. К.
„ Сечану 27. Марта, 8. Окт.
„ Сенти 5. Авг., 7. Нов.
„ Ст. Миклошу (Вел.) 24. Марта, 23. Јунија, 13. Окт. (Заједно и
марвени вашар.)
„ Ст. Томашу (Србобрану) 28. Фебр., 14. Јулија, 8. Септ.
„ Сланкамену 20. Јунија.
„ Слатини о Петрову дну и Св. Николи.
„ Сомбору 13. Марта, о Возн. Госп., о Успен. Богор., 13. Нов.
„ *Суботици 25. Фебр., 16. Маја, 8. Септ. У Нед. пред сви Свети
по Н. К.
„ Темерину 13. Фебр., 23. Април., 23. Авг., 10. Нов.
„ Темишвару 7. Марта, 20. Маја, 17. Септ., 6. Дец.
„ Тителу 4. Априла, 20. Авг., 18. Окт.
„ Тополи 6. Април., 1. Јулија, 22. Септ.
„ Ујпечу 23. Марта, 29. Јулија, 16. Окт.
„ Фачету о Богојавл. на Цвети, о Возн. Хр., о Петрову дну, о вел.
Госпоини, 12. Окт., и о Св. Николи.

- У Фенеку (Мон.) 26. Јулија.
„ Футоку 24. Марта, 14. Маја, 5. Августа, 25. Окт.
„ Хајдушици 13. Авг.
„ Чакови 14. Јан., 30. Марта, 29. Јунија, Михаила и 11. Нов.
„ Чанаду 3. Марта, 8. Јунија, 4. Окт., 28. Нов.
„ Чатаду 1. Марта, 20. Априла, 3. Окт.
„ *Чоки у Нед. Име Исуса, у Нед. по Воскрс., у Нед. Тројства,
29. Септ. по Н. К.
„ Ченеју 12. Маја, 9. Авг., 12. Октобра.
„ *Шиду о Сви Свети и Јозефи по Н. К.
„ Шишатовци (Мон.) 8. Септ.
„ Јарку на Дуове.

У Кнежевини Србији.

Код Беле Цркве, о великој Госпоини.

У Брусници о Спасову дну.

„ Ваљеву о Илину дну.

„ Књажевцу о летњем св. Николи.

„ Делиграду о Крстову дну.

„ Зајечару о Усјекновенију.

„ Ивањици о Петковачи.

„ Караповцу о Ивану дну.

„ Крушевцу о Видову дну.

„ Лозници о Цвјетима.

„ Неготини о Малој Госпоини.

„ Паланки о Крстову дну.

„ Пожаревцу на Томину Недељу.

„ Пожеги о Петрову дну.

„ Тополи о Малој Госпоини.

„ Тополику испод Шабца, о Ђурђеву дну.

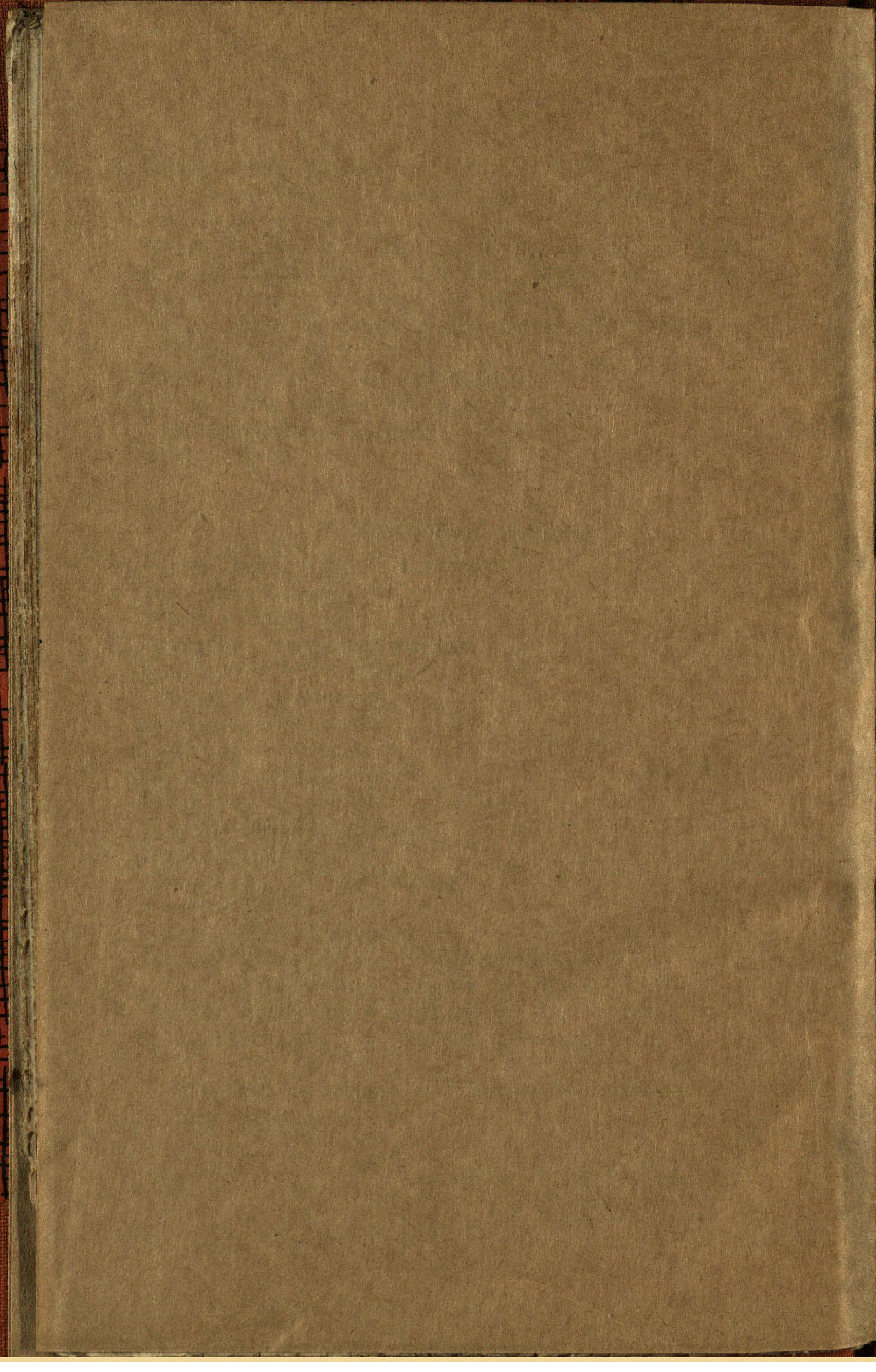
Код Тршке Цркве у Окр. Пожарев. 14. Окт. о Св. Петки.

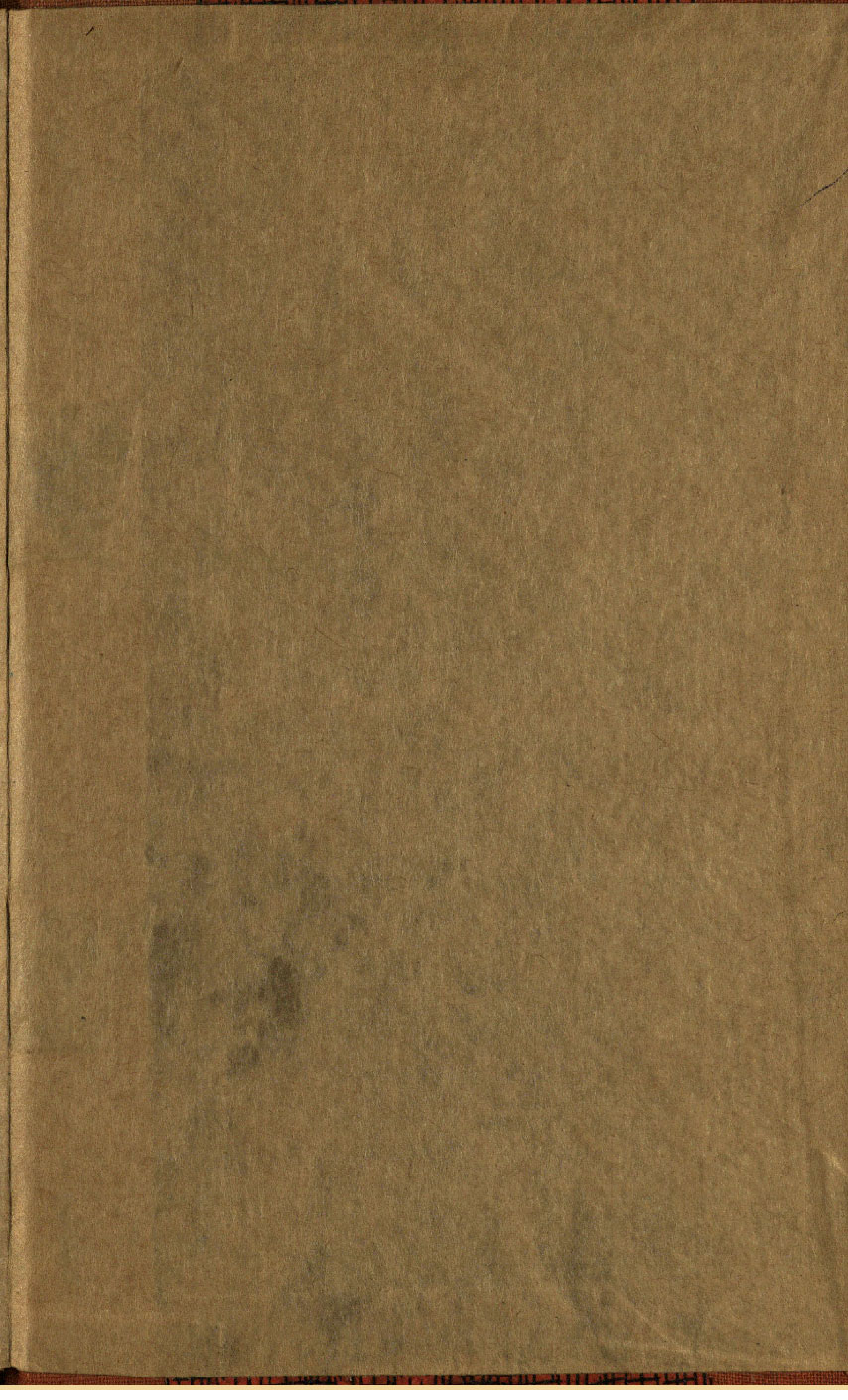
У Шопићу у Окружију Београдском о Видову дну.

„ Ћуприји у Окружију Ћуприском трећи дан св. Тројце.

❧ Кои су вашари са * назначени, треба их по римским
Календару тражити.

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

РДСр I 61

1868. 1